

ERDÉLYI

UNGARIA

T. „Dunaposta”
Postafiók 151.

Tp.
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 149 (1017) szám. * Szombat, 1935 július 27

Főmunkatárs:
dr Gyártás Elemér

A király nyilatkozata a diktatúráról és a vetélkedő pártokról

Sokszor tizenhét órát dolgozik naponként
Reményét az ifju nemzedékbe helyezi

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok részletesen közlik azt a hírlapi beszélgetést, amit a király Ófelsége Mils A. James-szal, az amerikai *Asociated Pres* levelezőjével folytatott. A beszélgetés tele van közvetlenséggel, melegséggel és mélyről jövő emberi megnyilatkozásokkal. Együttal azok az eszmék is nagy világhosszú kifejezést kapnak, amelyek szerint az uralkodó az országot irányítani akarja.

A fővárosi lapok közlése nyomán az alábbiakban adjuk a nagyjelentőségű beszélgetést.

Románia nem akar se önkényuralmat, se zsarnokságot.

A király e kijelentésekkel kezdte a beszélgetést:

— Ha más uralkodók, vagy politikai főnökök példáját akarnám követni, könnyen lehetnék Románia diktátora. De a románok nem akarnak se önkényuralmat, se zsarnokságot. Bizonyos, hogy sohasem kísérlem meg diktatúra behozatalát, sohase fogom felosztalni a parlamentet, se más szabad intézményt, mint ahogy más országokban azt megtették.

— Mikor — folytatta a király — ezelőtt öt évvel visszajöttem Romániába, a nép a szeretet és lelkesedés minden jelével elhalmozott. Aggódtam, hogy nem tudok eleget tenni a hozzám fűzött várakozásoknak, de ugyanakkor eltökél-

tem magam arra, hogy teljes szívemmel hazám szolgálatának szenteljem magam. És ma azt hiszem,

büszkén és elégedetten pillanthatok vissza az elmúlt időkre, arra, amit megvalósítottam.

— Éjjel-nappal dolgoztam, egyetlen pihenő nap nélkül, azt akartam, hogy Románia erős, munkás ország legyen és hatalmával ne csak az országot, hanem a külföldet is szolgálja. Mi legnagyobb nemzete vagyunk a Balkánnak, nemesak területileg, hanem az ország gazdasági erejét és természetes erőforrásait is tekintetbe véve.

Erős hadsereg, de támadó rendeltetés nélkül.

A külpolitikát érintően ezt mondta az uralkodó:

— Erős hadsereggel és hasonlóan erős légi haderővel láttam el az országot. De sohasem fog arra szolgálni, hogy másokat megtámadjon. Ha azonban akármelyik nemzet ellenünk fordulna, arra intem, hogy vigyázzon, mert elég erősek vagyunk arra, hogy tiszteletet ébresztünk országunk iránt. Békés viszonyban élünk összes szomszédainkkal. Sok országgal írtam alá szövetségi és megnevezési szerződéseket.

Nehéz küzdelem a folyton változó kormányok miatt

Ezután a belpolitika jellemzésére tért át a király. Ezt mondta:

— Amikor visszatértem, egymással vetélkedő pártokat találtam. Három régens, illetve döntőbíró volt, akik azonban nem gyakorolhattak igazi hatalmat. Ez az állapot ellentéteket és széthuzást jelentett. Ma csak egy döntőbíró van s az én vagyok. És

csupán ebben az egyetlen személyben létezik a hatalom.

— Azzal vádolnak, hogy a „divide et impera” politikáját folytatom. *Lehet, hogy igaz.* De semmire se jutnék, ha mindig olyan egoista és szűklátókörű politikusok vennének körül, akik folyton egymással civakodnak. Amióta visszatértem, kilenc kormány váltotta fel egymást. Valahányszor a kormány keretében összegyűjtöttem azokat a politikusokat, akiket megfélemlőknek tartottam, éppen akkor mondtak le, amikor bejártak a munkába. Ekkor aztán kénytelen voltam a fárasztó eljárást előlről kezdeni. Ha gyenge és pesszimista lennék, elcsüggedtem volna, de én

sohasem vesztettem el türelmemet, bátorságomat és reményességemet. Nehéz küzdelem volt, amíg a hegycsúcsra feljutottam, de azt hiszem, ott vagyok.

— Természetesen fizikailag én is nem egyszer elfáradtam, de szellemileg sohasem, bár sokszor naponta tizenhét órát dolgoztam. Más, kevésbé energikus és optimista lelek, kidőlt volna.

Az európai békepolitika útjai és tévútjai

Ezzel a címmel az osztrák katolikusok nagyjelentőségű folyóirata, a „Schönere Zukunft” legutóbbi számában Rohan Antal Károly herceg írt cikket, mely nagy történelmi távlatból világítja meg a háború elleni küzdelem fejlődését és mai állását. A herceg különben elismert tekintélyű politikai író, aki „Europische Revue” című irodalmi vállalkozásán Európa szellemi egysége érdekében s az európai népek és államok kulturális együttműködéséért fáradozik. Mostani cikke első részéről tegnap számunk hozott fordítást. Ez az első rész a békeeszmé hányattásairól szólott a korai középkortól kezdve a világháborúig. A második rész, mely a világháború utáni kibontakozást méltatja, — itt következik.

II.

Nem véletlen, hogy a nemzetközi rendnélküliség ideje összeesik az önkéntes zsoldoseregek idejével. A hűbériség korszakában bizonyos értelemben volt védkötelezettség, amely a háborúk magasabb megokolását tette szükségessé. Az önkéntes zsoldos-seregek akarattalan eszközök az abszolút uralkodók kezében, — tudvalevőleg vásároltak seregeket a külföldön is, — a népektől függetlenül harcolták végig a koronák és kormányok háborúit. A népek maguk, amennyiben felvonulások révén nem kerültek a háborúval közvetlen érintkezésbe, ezt legfeljebb a felemelt adókból érezték. És innen könnyen érthető, hogy a béke és a békés elrendezés problémája az általános védkötelezettséggel újból az európai népek öntudatába lépett.

Ha a korai és kifejtett középkori birodalom a maga tulajdonképpeni lényegét és létalapját a kereszténység eszméje szerinti magasabb igazság törvényében találta meg, — úgy a béke és annak fentartása a zsoldos-korbeli államok diplomáciájánál is nagy szerepet játszik. Az egyetemes elrendezés Metternich-féle kísérlete után megvalósítják a béke biztosítását az Anglia által befolyásolt egyensúly eszméje által. Aki ezt megsérti, azt diszkvalifikálják, ahogyan ez azzal a klubtaggal is történik, akit a klubszabályok megsértése miatt kigolyóznak. A háború elutasításában a XIX. század ennél előbbre nem jutott.

A világháború után új periódus kezdődött, amelynek első szakasza — úgy látszik — éppen napjainkban zárul. Ezt az átmeneti időt az a kísérlet jellemzi, hogy egyrészt valami általánosító új rendet akarnak keresztülvinni, másrészt azonban ugyancsak az általános rend hívei, a maguk részére olyan előnybiztosításokat akarnak, melyek az előbbi kornak egyensúlyát se tudják megvalósítani, hanem az abszolutisztikus kor apró érdekszövetségeire emlékeztetnek. Ez a Janus-arcu politika, amelynek egyik arca egy radikális és pacifista professzor vonásait mutatja, másik arca pedig a barokk macchiavellizmus parókás diplomatájának képét viseli, eredményeiben annyira ismeretes, hogy nem kell róla külön is beszélnünk. Nemcsak a gyakran felpanaszolt ellentmondások érdekesek benne, hanem új célkitűzése és módszere is.

A népszövetségben és környezetében a német birodalom bukása óta a békét mondják minden külpolitika céljának. A népszövetségi szerződés lényegében a békeszög ellen kötött kollektív szerződés. A Kellogg-paktumban még tovább mentek és a háborút törvényen kívül

Emberek

Lenki által
próvi művei!

- szivbajos
szesedés, Lel 85.-
- megelő- „ 100.-
- chnikája „ 215.-
- „ „ 190.-
- „ „ 100.-
- ljük el a „ 100.-
- „ „ 100.-
- te tegyek, „ 100.-
- ügyi elő- „ 85.-
- ajok házi „ 85.-
- „ „ 80.-
- lyedés és „ 52.-
- ezés mű- „ 60.-
- Alko- „ 100.-
- lónak a „ 85.-
- omor- és „ 95.-
- „ „ 100.-
- rtablázat „ 100.-
- z élelmi- „ 100.-
- kek ka- „ 40.-
- tápérték- „ 40.-
- talunkban.

Letételek

3 le, vastarab
óhírdetés ára 30 le
számlák kedvezmény,
10 le.

Hülönfélé

Foeni
ébánia értesíti a há-
zetőnői állásra pá-
ázókat, hogy az állás
ár be van töltve.
„Rádiumchema”
achimsthal győz-
rna próbára, kölcsön
használatra kapható
eménynél, Vlahuta-
ca 33.

Alkalmazás

Asztalos tanuló
fizetéssel felvétetik.
r. Hasdeu 11.
Cukorkakészítő.
magé és laborató-
mester állást keres
adea, Samueli Mier
Demko.

Plebánian,

adalamban vagy ut
áznál házvezetőnő
társalkodónői állást
állal középkorú ke-
szményes urinó, aki a
asztartás minden ág-
ban jártas és szépen
kézimunkál. Esetleg
gyermek mellé is.
egkeresések „Mérnök-
vegye” jellegre a há-
lóba.

Adás-vétel

Kisebb szülő
kizsal. gyumolcsóval
s természetesen egy
adó. Oradea, Strada
Bratianu 27.

**Házfoglalások és építések
szíves figyelmébe!**

Modern cserépkályhák és kandallók

gyári lerakata megnyílik

augusztus 1-én

Oradeán, Strada Avram Iancu 11
alatt (volt «Consum» helyiség.)

helyezték és az emberiségen elkövetett bűnnek bélyegezték. A genfi jegyzőkönyvben megkísérelték az európai radikálisok — anélkül, hogy kísérletüket mindaddig megvalósíthatták volna, — hogy a népszövetségi alapokmányhoz perrendtartást is csatoljanak, amelynek feladata az lett volna, hogy az abban még meglévő hiányokat pótolják és mindenféle konfliktus számára a szükséges nemzetközi eljárást megállapítsák. Ha Japánnak mandzsuriai előretörése nem mutatta volna ki a genfi berendezkedés tehetetlenségét és ha nem futott volna zátonyra a két ellenkező alapon mozgó politika miatt a leszerelés kérdése, akkor ma át sem tudnók tekinteni a paragrafusoknak azt a rengetegét, amellyel a radikálisok Európát szerencsétlenné tették volna. A nemzeti forradalom diadala Németországban, ennek az országnak a népszövetségből való kilépése az egyenjogúság megtagadása miatt és a német békeszerződés 5. részének felmondása a németországi általános védkötelezettség bevezetése által: ezek három záróponthoz tartoznak az európai történet e zavartlelkű korszaka mögött. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ugyanebben az időszakban két elhatározó hatású hozzájárulás is történt az európai béke biztosításához: egyik a locarnói szerződés, másik a német-lengyel megegyezés; s mindkettő német kezdeményezés alapján jutott megvalósulásra.

Hitler Adolf birodalomgyűlési nagy beszéde, amelyet 1935 május 21-én mondott el, a későbbi történelem számára három okból tekinthető a háború utáni fejlődés második kora bevezetőjének. Először is megszünteti azt a nagy hallgatást, amely — miként az nagy forradalmak után mindig történni szokott, — ráfeküdt a német politikára. Másodszor feltár egy zárt és mélyrehatóan megokolt német tételt Európa jövő felépítéséhez. Harmadszor pedig rámutat egész magatartásában és sarkalatos tételeiben egy új, a népek életszükségleteivel inkább számoló békepolitika útjaira, amely céljában és módszereiben nagyon is eltér az európai radikálisok békepolitikájától.

Vén gyerekek

Írta: Kinizsi Andor

1.

— Enye-bejnye, de szép hely! — sóhajt fel az utas, amikor a vonat ablakából megpillantja Balatonbogyas gyönyörű kis nyaralótelepét. De már emelik is a tárcsát, rohan tovább a vonat. Csak nagyritkán akad erre kiszálló, mert Balatonbogyas mindössze feltételes megállóhely és nem ment át eddig a hírneve köznevelésbe.

Mert nem volt itt régen olyan világvárosi fürdőhely, mint ma. Csak amikor észrevették a derék polgárok, hogy immár nem csupán a tehenek és libák, hanem pesti vendégek is fürdenek a vízben, akkor határozták el a gyógyhelyé váló átvedlést. Nehezen sikerült a dolog, de a jegyző megoldotta.

— Kockázatlan nem kockázatlan semmit sem — mondotta a községi ülésen —, de mivel akadnak olyanok, akik idehozzák a pénzüket, hát fogadjuk el tőlük. Mokri bíró uramnak ugyanis van egy lézengő jogászfia, azt megteszünk fürdőtitkárnak, fejlessze ki a telepet, érthet hozzá, hiszen Pesten szerezte a diplomáját. Így legalább álláshoz jut, meg mi is keresünk.

Az a visszhang, amellyel az egész világon találkozott, mutatja, hogy ebben a hármast jelentőségében a külföld széles köreiből is megértésre talált. Ez annál fontosabb és igen időszerű jelentőséggel bír, mert hiszen a radikálisoknak sikerült Angliát és Olaszországot már kissé maguk felé hajlítani. A béke oszthatatlanságáról való radikális tétel, amely tévutakra vezet, az angolokat épügy befolyásolta, mint Itáliát, amely évekig eredményesen szembe helyezkedett a radikális paktumhalmozás irányával. Igen valószínű, hogy Hitler felhívása egy olyan közös politika létesítésére, amely a népek életszükségleteivel inkább számol, a világpolitikában bizonyos átesortosításokat fog

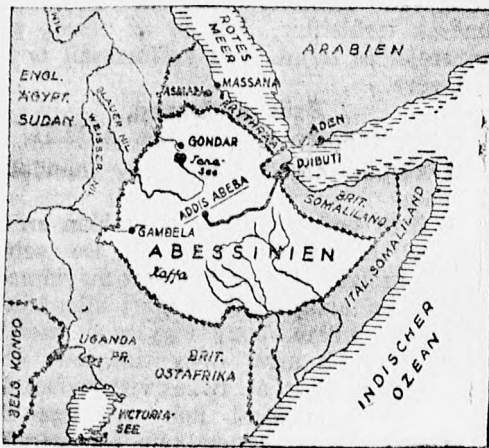
szükségszerűen előidézni. A radikálisok mód-szereire a valóságban tudniillik csak az orosz eszmekör hívei esküsznek, míg Németország, Lengyelország, Anglia és Olaszország, sőt Amerika és Japán a legtöbb semleges állam valami gyakorlatibb, inkább konzervatív irányú képviselnek.

Ugy a radikális, mint a konzervatív iránynak a céljai közelebb, sőt mindketten ugyanazon jó végcélra törekvők. De a kivételben, a gyakorlati megvalósításban vannak olyan elmentések, melyek az előbbi tévutakra viszik, csak az utóbbi előtt nyitják meg a béke termékeny útját.

(Harmadik közlemény következik.)

Janovits Jenő is pályázik a Thalia mellett az oradeai színházra

Az oradeai magyar színházban az elmúlt szezonban a cluji társulat elfelejtett husz napot lejátszani. Amit lejátszott, ahhoz is sok kritika fér. Oradea közönsége úgy érezte, hogy kis vidéki városnak tekintni a Thalia igazgatóságát, olyan darabokkal s olyan felkészültséggel jött a múlt szezonban. Ez a nemtörődömség okozta, hogy bizonyos elhidegülés volt tapasztalható a színházról a közönség részéről. A bizonytalanság és idegenkedés most még jobban fokozódott azzal, hogy Parlagi Lajos is megvált a Thaliától, holott az oradeai Magyar Párt kifejezetten azzal ment bele abba, hogy cluji színpártoló jöjjön át az évi száz előadásra, ha Parlagi lesz az igazgató, mert benne látta biztosítva az előadásoknak azt a színvonalát, mit a város közönsége megkövetelt.

Abesszinia térképe.

A minden oldalról körülzárt Abesszinia helyzete a fenti német térképen is világosan felolvasható.

Mosoiu Tiberiu dr. Oradea polgármestere kijelentette, hogy a Magyar Pártra bízva annak eldöntését, hogy ki jöjjön Oradeára, a párt pedig Parlagihoz ragaszkodik. Ujabb értesülésünk szerint Gróf Lászlót akarja a Thalia, mint igazgatót névlegesen szerepeltetni Oradeán. Gróf Lászlót mint színészt nagyon szereti a közönség, azonban mint igazgató nem bír vonzóerővel. Pályáznia akart Szabadkay József sátmari igazgató, de nem tudni miért, visszalépett. Mint számottevő pályázó lépett azonban fel dr. Janovits Jenő, aki a timisoara-oradeai társulatot akarja megteremtetni. Az oradeai Magyar Párt a színház ügyében még semmiféle értekezletet nem tartott és állást nem foglalt. Csak annyi történt, hogy dr. Kádár Imre, a cluji társulat igazgatója az oradeai Magyar Pártot kérte meg, hogy az oradeai városi tanácshoz kezdeményezést iradjon a Thalia továbbítása a pártiroda szíveséből meg is tett. Az oradeai Magyar Párt elnöke dr. Sós István pár napon belül hazaérkezett nyaralásáról s akkor fogják komoly tárgyalás alá venni a színház kérdését. Ugy volt, hogy Szabadkay József, a sátmari neves színigazgató is pályázik s bemutatkozó előadásokat fog tartani Oradeán, de valaki lebeszélte azzal, hogy a Thalia a komoly jelölt. Ez tévedés. Megbízhatóság, rend és fegyelem s nívó tekintetében is olyan neve van Szabadkaynak, amely felett könnyen elsiklani nem lehet. Az egyetlen igazgató, aki soha egy banival adós nem maradt színészeinek. Most tehát a Thalia, Parlagi és Janovits felett kell Oradeán dönteni, ami pár héten belül remélhetően meg fog történni.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint a következő 24 órára várható időjárás: A meleg lényegében változatlan, szombaton és vasárnap némely helyen átfutó zivatar lehetséges.

Ez nagy érv volt s a bíró aztán keresztül is hajtotta az ügyet, Mokri Béni pedig hozzáállott a modernizáláshoz. Megcsináltatta a „strandot”, a homokot és kavicsokat kikotortatta onnan, ahol eddig volt és odahordatta, ahol eddig nem volt, aztán kabínokat építtetett. A következő évben már füves pázsit és belépődíjat szedő pénztáros várta a nyaralókat, majd elkészült a tánc- és büfé helyisége, ahol állandóan hideg és meleg ételek, italok álltak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Hideg bécsi szelet és meleg sör.

— Fejlődünk rohanvást — állapították meg a kisközség bölcsei, akik nem sajnáltak sem időt, sem fáradságot, sem a fürdővendégek pénzét a telep modernizálására. A strand körül a nádaszt úgy kivágták, mint egy fürdő-dresszet, felemelték a kurtaxát, viszont ezzel szemben csökkentették az ebédadagok nagyságát. A darazsakért és szúnyogokért nem számítottak fel semmit sem.

A nyaralók mindezzel nem sokat törődtek. Jórészt nagyszülökből és unokákból rekrutálódtak, közbeeső nemzedék nem igen akadt, így tehát mérsékelt társadalmi élet dúlt a strandon. A nagypapák söröztek és alsóztak, a nagymamák ruhát foltoltak, az unokák pedig szagatták a ruháikat. Nagyon únták magukat sze-

génykének, mert nem volt mivel játszaniok.

Az idén aztán ezen is segített az agilis Béni titkár úr: gyermekjátékoszteret létesített a parton. Hintákkal, nyújtóval, mászópóznákkal, billenő játékszerekkel, átszítált homokkal. És ez lett a baj!

2.

Eleinte ugyanis csak a gyermekek játszó-
tak itt. Egy szép napon aztán a nyugalmazott igazgató, aki már régóta örömmel szemlélte a kicsinyek hancúrozását, szintén beletelepedett a homokba.

— Várj csak, fiacskám — mondta Pistikének —, a bácsi majd megmutatja, hogy miképpen kell nagy várat építeni, hosszú alagúttal. Ide figyelj!

Azzal kivette a kanalat, lapátot Pistike kezéből és fúrni, dolgozni kezdett a homokban. Szinte jól esett neki: visszatérni a boldog gyermekkor örömei közé.

— Mit csinálsz, Hugó? — kérdezte nevetve két nap múlva a tanácsos úr, aki kereste a kártyapartnert és a gyerekek közt talált rá — Ilyen vén fejjel játszani!

— Á, dehogyan is — mentegetőzött zavartan a direktor —, csak a gyerekeket tanítom. Kissé ügyetlenek.

— Muti, ezt nem így kell csinálni — szól

Rómában tüntettek Japán és a Népszövetség ellen

A külföldi olasz konzulátusokon tízezer önkéntes jelentkezett az abesszin háborúra

Az olasz kormány újabban mégis hajlandó a döntőbírósi tárgyalások folytatására

Rómából jelentik: Csütörtökön este 9 óra körül a fővárosban tüntetés zajlott le az olasz fővárosban. A tüntetés tulajdonképpen válasza volt a Népszövetség összehívására és Japán olaszellenes magatartására.

Ötezer ember a francia követség elé vonult. A követ az erkélyről beszédet intézett a tüntetőkhöz és kijelentette, hogy az olasz-abesszin konfliktus semmit nem változtatott az olasz-francia barátságon.

A Piazza Colonnán tízezrekre menő tömeg hullámzott végig és „Abesszinia védelmezői” ellen tüntettek. Legnagyobb sikere azonban annak a táblának volt, amire ezt írták:

„Fütyülünk Genfrel!”

Rómából jelentik: A külföldi olasz konzulátusokon a mai napig 10 ezer 42 ember jelentkezett, hogy részt vesz az Abesszinia elleni hadjáratban.

Olaszországban egyébként lázasan folynak a háborús készülődések. Nápolyban tizenegy

hajó rakodik hadiszerekkel. Kalabriából és Messinából munkáshadosztaik indulnak utra.

Abesszinia sürgős elintézését kér a Népszövetségtől. Julius 31-ikén lesz a tanácsülés.

Genfből jelentik: Népszövetségi körökből olyan hírek szivárogtak ki, hogy Abesszinia császára jegyzéket küldött a Népszövetséghez, amelyben a sürgősség kimondását kéri. Beavatottak tudnivalókat, hogy a sürgősségi indítványt elutasítják. Annak elfogadása ugyanis azt jelentené, hogy bizottsági elintézésre, vagy

Az olasz kormány utasította abessziniai követét, hogy a döntőbírósi tárgyalások folytatását indítványozza

Genfből jelentik: Csütörtökön délután a Népszövetség főtitkárságához a következő táviratot intézte az olasz kormány:

Mivel a Népszövetség tanácsa május 25-én hozott határozatában ma járt le a határidő, hogy a négytagú döntőbírósi bíróság az ualual incidens és a vele kapcsolatos ügyekben befejezze a ténymegállapításra vonatkozó munkálatait, az olasz királyi kormány szükségesnek látja a következőknek leszegezését:

Az olasz királyi kormányt kezdettől fogva az a kívánság vezette, hogy a döntőbírósi eljárást a sikeres befejezéséhez segítse. A tárgyalásokat azért kellett megszakítani, mert az abesszin kormány képviselője a döntőbírósi eljárás előtt azt a kívánságát fejezte ki, hogy olyan kérdéseket tárgyaljanak, amelyek a népszövetségi határozat szerint nem tartoznak a döntőbírósi eljárás keretébe. Ennek ellenére az olasz kormány már június 14-én az abesszin kormányhoz intézett jegyzékében hajlandónak mutatkozott a döntőbírósi eljárás újrafelvételére, természetesen azzal a feltétellel, ha a tárgyalások nem lépik túl a népszövetségi határozatban leszögeezett kereteket.

Julius 23-án az olasz királyi kormány újabb táviratot intézett az addis-abebai királyi követséghez, hogy az abesszin kormányt kérdezze meg, kötelezi-e magát a tárgyalások megkezdésére és hajlandó-e képviselőjének ilyen értelmű utasítást adni és le-

a két fél közötti tárgyalási kísérletekre az ügyet bizni nem lehet, hanem magának a tanácsnak kellene már most érdemlegesen tárgyalásokat folytatnia és döntő elhatározást hoznia az egész kérdéskomplexumban.

Párizsból jelentik: A francia külügyminisztérium közölte, hogy a Népszövetség július 31-ikén összeül. A francia delegációt Laval személyesen vezeti.

Párizsban különben Lebrun köztársasági elnök vezetése mellett az államtanács csütörtök délelőtti ülését tartotta, mely kizárólag az olasz-abesszin viszály diplomáciai és népszövetségi elintézése kérdésével foglalkozott. Lebrun az államtanács nevében köszönetet mondott Laval miniszterelnök-külügyminiszternek azért a tapintatos politikáért, amit az olasz-abesszin kérdésben folytatott. Az államtanács külön kifejezetten is helyeselte Lavalnak azt a felfogását, hogy

Franciaország nem kockáztathatja sem Olaszország, sem Anglia barátságát és kitarthat a népszövetségi alapelvek mellett.

Az államtanácsban egyébként úgy látják a helyzetet, hogy a békés elintézés kilátásai némileg javultak. Ezt a nézetet arra alapítják, hogy Olaszország a Népszövetséghez táviratot intézett, melyben a döntőbírósi tárgyalások továbbfolytatására hajlandónak nyilatkozott.

mond-e a döntőbírósi tárgyalásokon támasztott igényeiről? Olaszország ezt azzal a céllal tette, hogy békés szándékát ismételtelen bizonyítsa.

A „tárgyalási keretek megtartása” kifejezés arra céloz, hogy Olaszország nem engedti vitába vonni azt a kérdést, vajjon Ual-ual, ahol a viszályt kiobbantó összeütközés kezdődött: abesszin terület-e, vagy az olasz gyarmatokhoz tartozik. Tudvalevőleg a döntőbírósi eddigi tárgyalásain Abesszinia képviselője ennek az előzetes kérdésnek az eldöntését kívánta. Az olasz megbízottak ezért hagyták ott a tárgyalásokat.

Az olasz távirat új fordulatot hozott. Esetleg tárgyalanná válik a Népszövetség tanácsülése.

Genfből jelentik: Népszövetségi körökben az olasz kormányt Abessziniához intézett táviratát, mint új fordulatot kezelik. Az illetékesek úgy vélekednek, hogy Abesszinia hozza is járul az olasz előterjesztéshez, amely szerint ki kell zárni az incidens letárgyalására előterjesztett abesszin javaslatot. Amennyiben ez bekövetkezik, úgy a népszövetségi tanácsülés önmagától tárgyalanná válik és új tárgyalások kezdődnek Olaszország és Abesszinia között.

Allítólag az abesszin jegyzék is megérkezett Genfbe, amely a sürgősség kimondását javasolta.

Dr. Azaj Wargneh C. Martin, Abesszinia londoni követe.

Kétfélmillió font sterling kölcsön ügyében tárgyal Londonban, amit ha meg nem kap, az amerikai Morgan bankházhoz fog fordulni.

összeráncolt homlokkal kis idő múlva a tanácsos, és ő is letelepedett. Versenyt parancsolt az igazgatóval, hogy megmutassa, ő sokkal jobban ért a homokhoz. A kártyázó társaság így aztán rövidesen áttette működési terét a gyerekek játszóterére.

Egy hét múlva teljesen birtokukba vették a homokot. A nagypapák építették a várakat, készítették a homoktortát, ők dirigáltak és intézkedtek. Pistika, Öcsike és Juckó, meg a többiek pedig hordták a vizet, a sást és a kavicsokat. Egyébként tétlenül ténferogtek, mert az idősebb generáció lassankint minden játékszert megszállt. Ugy belejötték a mókába, mintha valaki fizetett volna érte.

Hajdan százhuszszor is sikerült — mentegőzött a Belistás rendőrkapitány a nyugtónál, amikor csak nagynehezen sikerült megcsinálnia a felhuzódást. Azóta bizony megrokkant eléggé s így most újra gyakorolni kezdett. A polgári iskolai tanár viszont a mászópóznán gyakorlatozott.

Ach, wie schön! — rebegték a nevelők, amikor felfedezték a billegő deszka gyönyöreit s attól kezdve szorgalmasan illegtek billegtek is rajta egész nap. A hintát pedig ifjú mamák vették birtokukba.

Gusztu dolog így röpülni a napsütés-

ben és amellet fogyaszt is, ha órákig csinálja az ember — állapították meg. A papáknak már csak a nagy gumilabdák jutottak, de hát azokkal is lehet kezdeni valamit. Ők tehát furton-furt vízpipóztak.

Tudod, nem azért csinálom ezt — mondta az ügyvéd az orvosnak, — mintha, ne adj Isten, talán valami gyerekes ösztön dolgozna bennem, de hát jólesik néha az embernek egy kissé felszabadulni a rengeteg gond, munka alól. Ez nálam olyan időtöltés, pihenésféle, mint amikor egy mérnök otthon hegedülget. Hiába, egyedül a gyerekeknek jó, egész nap játszadozhatnak önfeledten.

Sajnos, ez egyáltalán nem volt igaz, mert idővel a gyerekek teljesen kiszorultak mindenből. Hiába is mentek és próbáltak játszani, általában az öregek lába alatt voltak, azokat zavarták, így aztán mindenütt csak rájukripakodtak. Szegények hazátlanul bolyongtak a strandon és végső elkeseredésükben, unalmukban egymással kezdtek verekedni. Ezért persze megint csak ők húzták a rövidebbet.

Sanyika elégette meg legelőször az öregek önző térhódítását és egyik délelőtti bögve ment oda a nagypapájához. A nagypapáé éppen egy Niagarát kezdett építeni a homokban, amire majd ha vizet fognak ráönteni felülről, egész

biztosan elmossa majd a tanár ur gyengén sikerült Halászbástya utánzatát és éppen ezért kissé mérges lett, hogy megzavarták sürgős munkájában.

Hagyj békén és erdej szépen hintázni — morogta.

De a hintán is nagyok vannak! — ke-sergett Sanyika.

Akkor labdázatok, vagy futballozotok, de légy már egyszer csendben és ne nyugoskoddj itt nekem!

Nem lehet, mert az összes labdákat elvitték bombázni a bácsik! — sirta a gyerek.

Ejnye már, de kiállhatatlan vagy! — dühöngött a nagypapáé. — Én nem bánom, csinálj azt, amit akarsz, csak innen tűnj el!!

Hát micsináljak?! — nyivákkolt Sanyika, mire a nagypapa mérgesen kapta fel a fejét:

Eredj a büffébe és igyál meg egy korsó sört, vagy ülj le tarokkozni, csak hagyj már békében! Hát már az is bűn, ha egy pillanatra idejövök szórakozni?! Haszontalan fickó, ne is lássalak, még miattad összedől a Niagara...

Azzal gőzerővel dolgozott tovább.

3.

Sanyika be is ment a büffébe. Vele tartott a többi gyerek is, de nem ültek le kártyázni,

Adok máckát, veszek lirát...

Egy éca a rugvalutásak bécsi főhadiszállásán

Bécs, július.

A minap sürgősen pénzt kellett váltanom. A második kerületben volt éppen dolgom, bementem tehát az első bankfiókba és elintéztem az ügyet. Amikor kiléptem az ajtón, legnagyobb meglepetésemre megszólított egy tőpörödött kis emberke, hamisítatlan galíciai tájszólással:

— Engedelmet kérek, mit tetszett csinálni a bankban?

Ránéztem:

— Engedje meg, de nem látom be, miért érdeklí ez magát.

— Jó, jó, — mondta békítően. — Csak ne oly haragosan. Csak gondoltam éppen, hogy ha valutát tetszik váltani, miért megy a bankba, ahol mindenfélét levonnak...

Ahá, — mondtam magamban, — kezd a dolog érdekes lenni.

Az atyafi felbátorodott:

— Gondoltam, mi is megcsináljuk azt, olcsóbban, jobban, kedvezőbben. Rosszak a viszonyok, kérem, valamiből nekünk is élni kell, nem igaz? Miért keressen mindig csak a bank? Hajjaj, nehéz idők!

Keresse Bruck urat!

Félszemen a következő áldozatra sandított már, aki éppen akkor lépett ki a banküzletből. Még volt annyi ideje, hogy odasúgja nekem:

— Jöjjön el egyszer délelőtt a Kaffee Produktenbörsebe és érdeklődjék Bruck úr után. Ha azt mondják, hogy meghaltam, ne hagyja elriasztani magát.

És már ment is a következő „Palit” akvirálni.

Szöveget ütött a fejembe a dolog. Miért keressen Bruck urat és miért fogják mondani, hogy meghalt, amikor még itt áll előttem, viruló egészségben, nagy-nagy munkakedvvel?

Csakugyan benéztem másnap a Produktenbörse-kávéházba, mely a Taborstrassén van és kívülről valóban egészen olyan, mint minden más kávéháza a világnak. Odabenn azonban egyik meglepetés a másik után szakadt rám. Amikor beléptem, olyan zsivalyt, zsbongást tapasztaltam, láttam, mintha valami szerencsétlenség történt volna éppen. Az asztalok mellett nem ült senki, mindenki a terem közepén állt és hangosan hadonászott. De egyszerre csak mintegy adott jelre, úgy eltűntek, mint a kámför. Amikor körülnéztem, azon vettem észre magam, hogy egyedül vagyok.

A háttérből egy álmos és meglepett pincér bukdácsolt felém. Nem azt kérdezte: „mit tetszik parancsolni, kávé-e vagy teát”, mint ahogy

billiárdozásba se fogtak, hanem ordítva kiabáltak Béni bácsi után.

A tiltkár ur otthagya a kuglipályát és kifaggatta a siró-rívó kicsinyeket. Aztán ahogy körülnézett a parton, maga is észrevette, hogy bizony itt alattomos jogfosztás történt az öregek részéről, amit sürgősen orvosolni kell.

Szépen megsimogatta a gyerekek fejét, fejünkint kiosztott köztük egy-egy prominencukrot, aztán gondolt merészet és nagyot s cselekedni kezdett. Azóta ismét kártyáznak és söröznek az öregek.

Mert két nap mulva már a következő táblák viritottak a játszótér előtt:

Helyet a fiataloknak!

Nyug. tanácsosoknak, nagypapáknak és mamáknak tilos a bemenet!

Csak 16 éven aluliak részére!

Am mindez semmit sem ért volna, ha ugyanakkor a játszótér kerítésével nem veszik körül. Amilyen nem hagytak ajtót. Mert itt csucosodott ki Mokri Béni fürdőtiltkár csaváros eszének remek ötlete: ugyanis a kerítésen a gyerekek játszi könnyedséggel be tudnak mászni, az öregek azonban... sajnos, már nem. Ennyire nem érzik magukat fiataloknak.

És azóta ismét és kizárólag csak kiskorúak játszanak Balaton-boglyason.

ez már szokásos a kávéházakban, hanem egyenesen a következő meglepő kérdést szegezte a mellemnek:

— Kit tetszik keresni?

Ebbe a kávéházba tehát nem reggelizni járnak az emberek. Ugy látom, jó helyen járok.

— Bruck urat, — mondtam ki a jelszót.

A pincér visszasietett és hallottam, ahogy hátul „továbbadta a rendelést”:

— A Bruck urat keresi. Kijöhetnek.

Zavarba jöttem. Hogy ismerem én meg itt a Bruck urat? Hiszen itt mindenki olyan, mint a Bruck úr! Ugy hasonlít egymáshoz mindenki, mint egyik tojás a másikhoz.

A fehérszakállas Grünberger

De lassankint kivált a társaságból egy tiszteletet gerjesztő öreg ember. Hosszú, fehér szakállá volt, mint valami régi prófétának.

— A Bruck úr nincs itt, — mondta mély, rezgő hangon — szegény Bruck úr meghalt. Tegnap még semmi baja se volt. Hirtelen jött... Máról holnapra. Kérem... mi az ember?

Nem hagytam, hogy tovább elmélkedjek az emberi élet mulandósága fölül. Rászóltam:

— Ugyan kérem, minek ez a komédia? A Bruck úr nem halt meg! Én tudom!

A próféta rejtelmesen és bocsánatkérően mosolygott:

— Ne tessék a dolgot komolyan venni. Ez csak olyan szólás-mondás nálunk. A Bruck úr nincs itt. Lára tetszik? Azt tudok adni én is, olcsóbban, jobban, kedvezőbben, mint a Bruck. Miért a Bruck úr keressen, ha egyszer nincs itt, nem igaz? Most itt vagyunk, szép kedélyesen együtt, miért ne intézzük el ezt a kis üzletet egymás közt?

A lirát kell „kontreminalni” háború lesz

— Amint tetszik, — mondtotta — veszek, eladok pengőt schillingért, schillinget pengőért. De tudja mit? Adok magának egy jó tippet. Még hálás lesz a jó öreg Grünberger bácsinak! *A lirát kontreminalni. Háború lesz Abessziniában. Most kaptam sürgőnyt Londonból, egy ot-tani üzlettársamtól.*

Csakugyan előkotor egy rádiogrammot a nadrágzsebéből. Csakugyan Londonból jött és az áll benne, hogy *lirát eladni!*

... Ezek az emberek, a Bruck urak és Grünberger bácsik a leopoldstadti gettóban, poloskás nyomortanyákon laknak. De a szalmazsák alatt valuták tornyosodnak, a zsebük tele van tízezzel és a világ összes nagyvárosában üzlettársaik dolgoznak. A bécsi Produktenbörse-kávéház és a londoni East-End, vagy Whitechapel piszkos lebúja között arbitrárszövetek folynak. Titkos kanálisokon áramlik a pénz: frank, font, csehkorona, pengő, schilling, márka bécsi szalmazsák alól párizsi, prágai, madridi, bucurești amszterdami, pesti szalmazsák alá.

Ma kezdődnek a tenniszversenyek

Az NSE-nek a Dreher-serlegért folyó tennisz-mérkőzéseit ma, szombaton kezdődnek a Múzeum-kerti tenniszpályákon.

Részvesznek az összes helyi egyletek, valamint Arad, Cluj, Timișoara, Baia-Mare, Brașov, legjobb játékosai.

A rendezőség a belépőjegyek árát mérsékelten szabta meg.

A versenyre lapunk holnapi számában részletebben kitérünk.

Erőművészmutatványok Oradeán. Papp Zoltán 25 éves maramuresi fiatal erőművész, munkanélküli nyomdász, mutatványával lép fel Oradeán. Ma szombaton és vasárnap a városi strandon mutatja be hatalmas erejét, amellyel vasat hajlít, hordókat, nagy súlyokat emel, stb. Vasárnap este 10 órakor a Törökvés Klubban, kedden este 10 órakor a Heyman kertben, az NSE —NAC otthonban, szerdán a Crisanában fogja bemutatni érdekes mutatványait.

— Nézze, — mondtam a szakállasnak — egyelőre feleljen arra a kérdésemre, miért történt el oly hirtelen mindenki, amikor én ide beléptem?

Az öreg a szakállát morzsolgatta.

— Kérem, láttuk, hogy ön nem idevaló.

— Honnan látták? — firtattam tovább.

— Hát kérem... amikor ön bejött, levette a kalapját. Mi nem vesszük le a kalapunkat, ha belépünk valahová.

Elnevettem magam.

— Beszéljünk őszintén! Nekem egyelőre nincs is szükségem semmire. Csak éppen érdeklődni akartam, hogy ha esetleg mégis nálán...

— Ön magyar, ugy-e?

— Az vagyok.

„Pengőben én vagyok az első ember a piacon”

— Hát pengőben én vagyok az első ember a piacon. Akárki megmondhatja magának. Ugy-e, hogy igaz? — fordult helyeslésért a lármázó és vitatkozó kollégákhoz, akik közben továbbfolytatták az abbahagyott tőzsdézést: „Adok márkát kettőtvenért... Veszek lirát kettőtízért... Kifizetés Prága... Varsó... Budapest... London...”

— A Grünberger bácsi? — csacsenol az egyik az én emberemnek — a legszolidabb kiszolgálás, kérem.

A próféta a zsebébe nyult. Majdnem elájultam. A kopottkabátos ember az egyik rojtosszerű zsebéből nagy köteg százpengős bankjegyet vett ki. Nem túlsok, de lehetett 3—4000 pengő.

— Cipőpengő, — kacintott rám hamiskásan, s amikor látta, hogy nem értem, megmagyarázta:

— Cipőben hozták ki, kérem, Pestről. Na, ja, majd harminc pengő valutával fognak külföldre utazni!

Ezzel belenyúlt a másik zsebébe és abból egy ugyanolyan köteg százschillingest vett elő. Nyilván bizalmamat akarta felbreszteni.

zsákok alá. Megszédülök ettől a földalatti forgalomtól, amely talán van olyan fontos és nagyszabású, mint azok a pénzügyi tranzakciók, amelyek a napvilágnál, a nyilvánosság ellenőrzése alatt köttetnek a Bank of England és a Banque de France között...

— Budapest, — merengett közben álmodozva szakállas emberem. — En is dolgoztam egyideig Pesten. Sajnos, el kellett jönnöm onnan. De az összeköttetésem megmaradtak.

Ugy tekint vissza pesti éveire, mint egy nagy énekes, aki ott aratta legfelejtetlenebb sikereit.

— Tudja mit? — mondtá, miután látta, hogy nem boldogul velem valutailag. — Akar házat venni? Van egy prima kertes házam, eladó. Cccc... micsoda egy ház! Főnyereményt csinál, aki megveszi, én úgy éljek!

Amikor elmentem, az ajtóból utánam kiáltott:

-- Legalább vegyen egy varrógépet!

Támolyogva léptem ki a kávéházból. B. T.

Az Építőiparosok Szövetsége július 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a rendkívüli fontos tárgysorozatba való tekintettel minden tag megjelenését kéri az elnökség.

Anna-nap a Magyar Kulturházban. A Pásteur-utcai kulturházban vasárnap délután fél 6 órai kezdettel két nagyszerű vígjáték kerül színre, míg este 9 órai kezdettel Venczel Pál kulturházi rendező legújabb revüje kerül színre, az Anna-est kretében, a kulturház legjobb szereplőivel.

Varga Lajos bucsuestje szombaton a Krajcsik vendéglőben. Varga Lajos, a kitaláló zenész, elköltözik Aradra, ahol néhai feleségének rokonai laknak. Mielőtt elmenne, bucsuestélyt rendez a Krajcsik vendéglőben, régi magyar dalokat fog muzsikálni.

Püspökfürdői kedvezményes jegyek kiadóhivatalunkban kaphatók

Anglia ismét változtatott a fegyver kiviteli elhatározásán

Eltitotta ügy Abessziniába, mint Olaszországba a fegyverszállítást Róma még mindig elégedetlen az angol engedékenységgel

Londonból jelentik: Az angol kormány újabb megfontolás alá vette a fegyver kivitel dolgában eddig hozott határozatait. Legutóbb az volt az álláspont, hogy úgy Abessziniába, mint Olaszország javára szabad a fegyver kivitel. Azonban az olasz hangulat ezt is csak az abessziniák javára való leplezett intézkedésnek tartotta. A minisztertanács tehát csütörtökre úgy módosította eddigi rendelkezéseit, hogy hatályba léptette mindkét féllel szemben a fegyver kiviteli tilalmat.

Rómát ez az újabb angol rendelkezés se elégtlen ki. Egyrészt megmaradt még a sértődöttség az Abessziniába javára szóló korábbi fegyver kiviteli elhatározások miatt. Másrészt azt mondják, hogy az újabb kiviteli tilalom nem jelent egyúttal átviteli tilalmat is, tehát Anglia területén és vizein keresztül Abessziniába más országokból juthat fegyverszállítmányokhoz.

Futurista költő, aki harcra buzdít.

Róma. A szerdai háborus tüntetéseket rádióközvetítéssel fejezték be. Ez alkalommal Marinetti, a futurista költők vezére mondott lelkesült beszédet a rádióra. Az olaszok hangosan éljeneztek a Ducét és politikáját és hevesen tüntettek a japán és angol fegyverszállítók, a Népszövetség és Abessziniá ellen. Marinetti rádióbeszédét ezzel a mondattal fejezte be: — Abessziniának minden körülmények között hozzánk kell tartoznia.

A francia lapok újból biznak a békés kibontakozásban.

Párizsból jelentik: A francia lapok megint kedvezőbb hangokat hallatnak arról, hogy a keletafrikai kérdést békés úton is meg lehet oldani. A Le Matin szerint a kölcsönös megértésen alapuló békés megegyezés még mindig lehetséges. Az Echo de Paris viszont azt írja, hogy július harmincegyediké igen könnyen jelentheti a Népszövetség végét. A Journal de

Paris-nak a véleménye az, hogy a Népszövetség Németország és Japán kiválása után semmiképpen sem bírná ki Olaszország elvesztését is, mert az a Népszövetség teljes szét hullását jelentené. A Petit Parisien szerint még erősen lehet bízni az abesszin kérdés jóakaraton nyugvó békés elrendezésében.

Finnek az abesszin hadseregben.

Helsinkiből jelentik: Az itteni abesszin konzul értesítése szerint 1000 finn fiatalember jelentkezett önkéntesnek az abesszin hadseregbe. Ezek közül 400 hajlandó az utiköltséget is saját maga viselni.

Megváltozott a vasúti menetrend a Prahova hidjának kijavításáig

Bucuresti. Saját tud. A Prahova hidjának beszakadása miatt az Erdély és Bucuresti között lebonyolódó vasúti forgalom még mindig akadályokba ütközik. A gyorsvonatok kerülő úton jönnek Erdélybe és mennek a fővárosba, a személyvonatok pedig átszállással közlekednek. A hid helyreállításának munkája gyorsított menetben folyik és minden valószínűség szerint hét nap múlva már helyre lehet állítani a közvetlen összeköttetést.

A Prahova beszakadt hidjáról egyébként megállapították, hogy ócska, elhanyagolt állapotban lévő hid volt, amelyet már két hónappal ezelőtt ki kellett volna cserélni. Ez nem történt meg és elsősorban ez a tény volt az oka

Részletek egy meggyógyult beteg leveléből, amely sok embert érdekelhet

G. Sándor aradi kistérszervező, többek között a következőket írja nekünk: „13 évig majdnem állandó betegeskedés után szabított meg egy „GASTRO D.” kúra már-már gyógyíthatatlannak hitt súlyos gyomorbajomtól. A folytonos koplalástól annyira lesoványodtam és legyengültem, hogy már csak árnyéka voltam régebbi önmagamnak. Minden reményemet elvesztettem már, hogy valaha ismét egészséges ember vák belőlem, amikor szemembe ötlött a lapokban megjelent közlemény az Amerikában felfedezett új gyógyszeréről és annak kivonatáról, a „GASTRO D.”-ről. Megrendeltem azzal a gondattal, hogy annyi minden után megpróbálom ezt is. Már az első néhány nap után feltűnően jobban éreztem magam. Görcseim, gyomorérgéseim, állandó kibíratatlan fejfájásom elmult. Rövid idő alatt elkezdtem rendszeresen étkezni s visszanyertem eredeti testsúlyomat és ezzel régi életerőmet és életkedvemet.”

A „Gastro D.” kiváló gyógyhatású, az összes emésztési zavaroknál, gyomor-, bél- és epebajoknál. Vidékre 130 lei utánvéttel szállítja Császár Ernő gyógyszerész, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

a szerencsétlenségnek. Már éjjel két óraker jelentették a valea-largei állomás főnökének, hogy a hid középső pillére veszedelmesen ingadozik.

A bucaresti felé menő idényvonatok közlekedését beszüntették.

Az Orient Express a zavarok kiküszöbölésének időpontjáig a Pitesti—Craiova—Timisoara—Arad vonalon közlekedik. Az Orient Express Bucurestiből az eddigi 19.15 óra helyett 18.40 óraker indul és érkezése is módosul, amennyiben nem 13.15-kor érkezik, hanem 14.35-kor. A 21-es számú Dacia Rapid, amely Bucuresti Decebal között bonyolítja le a forgalmat, kerülővel lép Erdélybe, amennyiben az Okiráltságban halad és innen Patra Olt—Sibiunak veszi útját és innen Copsa Micának tart. Innen rendszeren folytatja útját. Ugyanezen az utvonalon közlekedik Bucuresti felé is. Ez a Rapid az eddigi 20.05 óra helyett 19.25 óraker indul Bucurestiből, érkezik pedig az eddigi 10.50 óra helyett 11.03 óraker a fővárosba. Ugyanezen az utvonalon közlekedik a 201-es bucaresti—aradi gyors is, amely 22.28 óraker indul Bucurestiből az eddigi 0.25 óra helyett. Aradról mindkét vonat rendszeren, menetrendszerinti időben indul: délután 16.30 óraker és éjjel 23.42 óraker. Bucurestibe az eddigi 8.20 helyett 6.20 óraker érkezik a 201-es számú gyors.

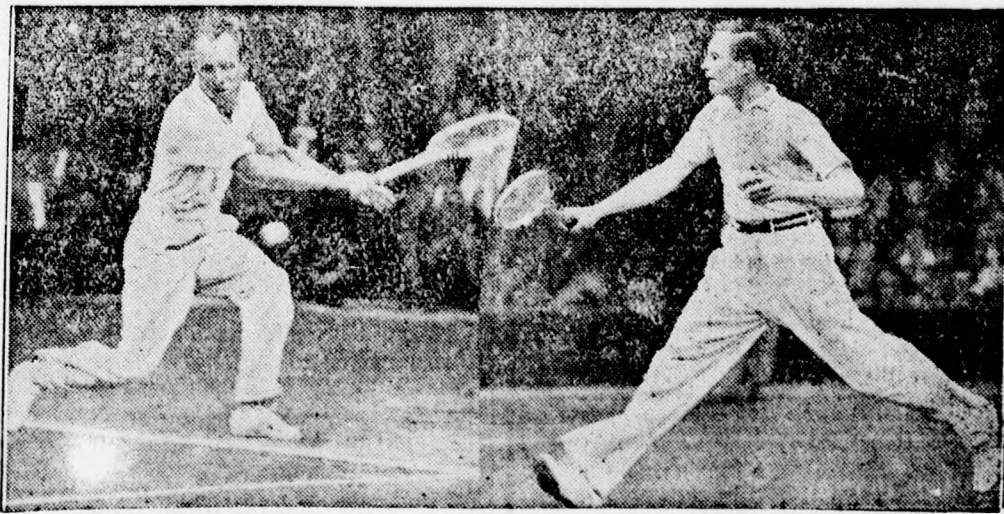
Erdekes, hogy Brasovval megszünt a gyorsvonat-összeköttetés. Gyorsvonatok ezidőszere csak Copsa Micáig közlekednek, ahol azután eltér az utvonala és az Okiráltságban keresztül folytatódik a menetirány. Brasov, illetve Copsa Micán túl fekvő vidékek ezszere csak személyvonattal közelíthetők meg.

Hollandiában az aranyérték erőltetése megbuktatta a kormányt

Colijn miniszterelnök lemondását a királynő elfogadta

Hágából jelentik: Hivatalos értesítés szerint a királynő elfogadta a Colijn-kormány lemondását. Az új kormány megalakulásáig továbbra is Colijn miniszterelnököt bízta meg az ügyek vezetésével. A királynő kijelentette, hogy mindenképpen a holland valutát kell megmenteni. Nem valószínű, hogy katolikus és szociáldemokrata kormány-koalíció következzen. Ellenben valószínűbb az, hogy a katolikus párt vezetése alatt a polgári pártokból alakul kormány-koalíció, melyet kívülről a szociáldemokraták is támogathatnak. A Nemzeti Bank az aranykiözlés védelmére a kamatlábát ismét egy százalékkal emelte. Most hat százalék az újabb kamatláb.

A Colijn-kormány lemondása a pénzérték válságával van összefüggésben. A kormány az országos költségvetésben 77 millió forint összegű megtakarítást akart végbevinni. A szociáldemokraták támadták a kormány pénzügyi politikáját, s a katolikus párt vezetése is azt jelentette ki, hogy a pénzérték mai fenntartásával nem lehet kivezetni az államot a pénzügyi bajokból. Minthogy a szociáldemokrata és a katolikus pártok együttvéve a parlament többségét adják s ez a többség így szembefordult a pénzértékekre vonatkozó kormány-
politikával: Colijn ezért szükségesnek látta a lemondást. Most a tőzsdék világszerte izgatottan várják, vajjon Hollandia is letér-e az aranyalapról.

A wimbledoni teniszerenyek német győztese, v. Gramm (jobbról). Balról Wilmer Allison, Gramm amerikai ellenfele.

szakállasnak —
emre, miért tört
or én ide belép-
gatta.
nem idevaló.
tam tovább,
on bejött, levette
e a kalapunkat,
Nekem egyelőre
Csak éppen ér-
setleg mégis ne-

gyok
iacon“
k az első ember
natja magának.
elyeslésért a lár-
akik közben to-
szdézést: „Adok
ek lírát kettő-
Warsó... Buda-

csacsenol az
legszolidabb ki-

Majdnem el-
er az egyik roj-
ázspengős bank-
lehetett 3—4000

rám hamiská-
n értem, meg-

m. Pestről. Na,
val fognak kül-

sebébe és abból
lingest vetl elő.
beszteni.

sz
a földalatti for-
fontos és nagy-
yi tranzakciók,
vánosság ellen-
f England és a

t közben álmo-
n is dolgoztam
lett jönnöm on-
gmaradtak.
ire, mint egy
lelejtethetlenebb

a, miután látta,
táilag. — Akar
ertes házám, el-
! Főnyereményt
jek!
ól utánam kiál-

erőgépet!
véházból. B. T.

július 28-án, va-
artestület helyi-
tart, amelyre a
való tekintettel
elnökség.

ában. A Pas-
p délután fél 6
aték kerül szin-
nczei Pál kul-
kerül szinre, az
legjobb szerep-

aton a Krajcsik
ünő zenész, el-
ségének rokonai
stélyt rendez a
ar dalokat fog

ői
jegyek
aphatók

Milyen magas a zsiráf? Hány mázsa az elefánt?

A viziló 3000 kiló, a korállpinty két deka, a Sziám ötvenéves, a foka kosztja a legdrágább

Budapest. Saját tud. A napokban érdekes társaság látogatta meg a budapesti szép állatkertet. Börnadragos német kirándulók sétáltak érdeklődve az arnyas utakon és amikor már jól körülnéztek, az afrikai zsiráf ketrece előtt állapodtak meg. A három hosszúnakú állat ringó mozgással járta körül a rács által határolt kis területet és a fogságban vigaszt egyedül csak az látszott nyújtani, hogy apró kis fejüket a kerítés fölött kidughatták a világba.

A kirándulóknak, akik bizonyára végigcsatangolták már Európát, most jutott eszükbe egy furcsa kérdés:

— Mondja, kérem — fordult az egyenruhás őrhöz az egyik térdnadragos, sportharisnyás, hirtelenszöke fiatalember. — Milyen magas a zsiráf?

Az őr eleinte nem értette a német szavakat, majd amikor lefordították a kérdést, választ vont.

— Nem mérjük mi azt kérem...

A mindenre kiterjedő alapos német kíváncskodás nyomán bennem is felébredt az érdeklődés és körsétára indultam az állatkertben. Evenként többször is színes beszámolók jelennek meg az állatok szaporodásáról, betegségéről, kimúlásáról, télen megírják: fáznak a vizilovak és nyáron melegük van a jegesmedvéknek. Az idegen túristák kérdései azonban most azt a gondolatot vetették fel, hogy külsőleg az első pillanatra, melyek a legfeltűnőbb tulajdonságai az állatoknak? Melyik a legsúlyosabb lakója az állatkertnek, melyik a legkönnyebb, hány méter a legmagasabb, melyik eszik leg többet és általában hogy élnek a világ különböző részeiből idekerült rab állatok...

Ezekkel a kérdésekkel a mindennapi szolgálatban talán még soha vagy legalább is nagyon ritkán találkozunk az állatkert személyzetével. Az őrhöz, etetőkhöz, gondozókhöz hiába fordulunk, őket csak az érdekli, hogy mennyit esznek, hogy gyarapodnak, mikor hozzák világra utódaikat és a számok világából legfeljebb a reájuk bízott kedvencek életkora érdekli. A tisztviselőket sem foglalkoztatja túlságosan ez a téma. Az állatkert kitűnő tisztikarát inkább az etetés, a kondíció, a szaporulat és az állatok jóléte, fejlődése érdekli.

A különös kérdésekre egyedül a székesfővárosi állatkert igazgatója: Nadler Herbert, a kiváló tudós és állatbarát tudott megfelelni. Az

igazgató, foglalkozásához illő környezetben, az irodaépület erkélyes szobájában fogad. A falon remek aggancsok, kitömött prémek, koponyák, modellek, táblázatok, grafikonok függnek.

— Mennyi a súlya az elefántnak? — szegzem az első kérdést a tudós igazgatónak.

Harmincöt mázsa a Sziám

Nadler Herbert tempósan szív egyet füstölő pipájából:

— Bizony még én sem mértem meg, de a szakemberek becslése szerint egy fejlett elefánt átlagos súlya harminc-harmincöt métermázsa között váltakozik. Nálunk három indiai elefánt él, ezek közül az ötvenéves Sziám, amelyet huszonhárom évvel ezelőtt ajándékozott I. Ferenc József az állatkert ősenek, az Állat- és Növényhonosítónak, a legidősebb, a legsúlyosabb és a legnépszerűbb. A huszonöt éves Szultán és a huszonnyolc éves Zseni már csak éppen hogy a nyomába léphetnek az öregnek. Súlyban, értelemben és „közszerelésben” egyaránt. Az elefánt után a viziló következik, csekély huszonöt-harminc mázsájával, majd a jegesmedve, amely háromszáz kilogrammos testével másképp szikláik között a száz kilogrammos orosz-lán-fókák társaságában. A jól kifejlett himroszlán súlya kétszáz kilogram, a barna medve százötven-kétszáz kilogrammot nyom, a vaddisznó pedig száz-százötven kilogramm.

A többi állat súlya a felsoroltak között váltakozik. A közönség kedvencei, a majmok már gyermekesúlyúak, a legnagyobb csimpánz 30 kilogram. A berlini állatkertben azonban van egy fogságban született gorilla, amely háromszáz kilogram. A legkisebb állat pedig nálunk — gondolkodik egy pillanatra az igazgató — a két-háromdekas korallsőrű pinty.

A nyers adatoknál azonban azt hiszem sokkal érdekesebb és főleg a tudomány nézőpontjából fontosabb lenne az újonnan született állatok súlyának meghatározása. Sajnos, ebben az irányban sem végeztek pontos kutatómunkát és az adatok itt is elsősorban becslésre szorítkoznak. Ugyanis a vadállatok a születésük utáni napokban heteken, sőt olykor hónapokon keresztül is alig sikerül megközelíteni, mert az anya megtámadja az embert, vagy rémületében elpusztítja kicsinyeit. Már a budapesti állatkertben is előfordult, hogy az egyik tigrisanya megijedt a váratlanul eléje bukkanó etetőjétől és hirtelen lenyelte kölykét. Azonban nehézségek ellenére is sikerült néhány adatot összeállítani. A háziállatok súlyával összehasonlítva a vadállatok kölykei aránytalanul aprók. A harmincöt mázsás elefánt születésekor csak ötven kilogrammot nyom, az orosz-lánkölykök alig harminc dekások, tehát egy közepes méretű patkány nagyságának felelnek meg. A medvebocs sem több harminc-negyven dekagrammnál, a szarvasborjú nyolc kilogram és a bölényborjú már tizenhat-húsz kilogram súlyú, a majmok pedig alig néhány dekások. Egyedül a gorillának van jelentősebb súlya, a berlini állatkertben hét évvel ezelőtt született kis gorilla tizenöt kilogram volt.

Öt métertől — öt milliméterig

Ami pedig az állatok magasságát illeti, — válaszol kérdésekre Nadler Herbert — ezen a téren csak a zsiráf szolgál különlegességgel. Az a bizonyos zsiráf, amely az érdeklődő német túrista kíváncsiságát felkelte, öt méter magas. A párja néhány centiméterrel alacsonyabb és a harmadik, egy tavalyi borjú, százhetvennyolc centiméter volt, amikor megszületett, most tizennégy hónapos korában háromszázharmincöt centiméter. Tehát egy év alatt többet nőtt másfél méternél. Ha már ilyen méreknél tartunk, megemlítem, hogy a mai napon Németországból érkezett óriáskigyó hosz-

za hét méter, az állatkert „legrövidebb” lakója pedig az óriáskigyó közelében úszkáló öt milliméteres apró díszhal.

Az igazgató hátra dül kényelmes karszékében, megigazítja a pipájában a tüzet és mosolygva folytatja:

— Nekünk azonban az igazi szencációt mindig a természetes szaporulat jelenti. Sajnos ez nem elégíti ki a fejlődő állatkert igényeit és ezért vásárlás útján is kell pótolni a hiányt. A mostani valutáris nehézségek miatt a külföldi beszerzés is megnehezült, de azért a Nemzeti Bank mindenkor méltányos irányunkban és most is lehetővé tette, hogy egy berlini állatkereskedőtől nyolcszáz birodalmi márkáért megvásárolhattuk a már említett óriáskigyót. A természetes szaporulat, hála Istennek kielégítő. Mint ismeretes, májusban egy kis viziló, később három tevecsikó és két orosz-lánkölyök született. Három kilenc hónapos tigriskölykünk, több fiatal vadmalacunk, muflonunk sok kecskénk, kis juhaink és ezüst róka-kölykeink vannak. A madarak közül különösen a vadludak és a kacsák szaporodnak nagy mértékben, de több pávacsibe is futkározik a kertben.

— Milyen hatással van a vadállatok szaporodására a fogság? — kérdezem az igazgatót.

— A rabságot nem egyformán viselik az állatok, vannak, amelyeket megöl a szabadságvágy, viszont egyesek láthatóan jól érzik magukat a ketrecben. A születések egészen individuálisak, annyi azonban bizonyos, hogy egyeseket teljesen meddővé tesz a korlátozott élet.

Megborjazott a pusztuló bölény

Rendkívül érdekes, hogy az európai állatkertek nagy ritkasága a „pusztuló bölény”, egy héttel ezelőtt megborjazott. A nagy esemény általános örömet keltett és külföldről is érdeklődtek.

— Ha már számoknál tartunk, akkor érdemesnek tartom megemlíteni, hogy milyen eltérő költségek között tartják a bölényeket. Míg például a már említett harmincöt mázsás elefánt ezerötven pengő értékű takarmányt eszik egy év alatt, az alig nyolcvan-száz kilogrammos orosz-lánfoka kétezer pengőjébe (70 ezer lei) kerül a fővárosnak. Igaz, hogy a fókák táplálékát, a halat az Északi Jeges-tengerről hozzjuk hetenként!

Elbűsüsom a tudós igazgatótól és végül megyek az állatok „lakóháza” között. A műlő viziló kijött a medencéből és szárazon totyog ormóttan testével a szűk udvarban. A fehér-gyapjas lámak kedvesen bámulnak ki a fakertés lécei mögül, a kecske-antilop fáradtan keresi az árnyékot, az alföldi magyar marha a bölényházban kérőzik, az újszülött bölényborjú pedig a szomszédos tehenistállóban rágcsálja fekete lomposztorú anyja tőgyét. A jegesmedvék kimerülten lógatják hosszú fejüket a műsziklák széleire és biztosan irigylik a nagy úszkáló és örömlökben ugató fókákat. A három zsiráf pedig, melyeket nem fürkészt meg szem, továbbra is kíváncsian nyújtogatják nyakát és lehet, hogy most már büszkékben mert ha még egyszer érdeklődik valaki méreteik iránt, a felelet nem marad el.

— Eppen most mértük meg kérem, pontosan háromszázharmincöt centiméter a legrövidebb. Onnan tudom, mert utána mért egy német kíváncsi úr! — válaszolja majd foghígyről az egyenruhás állatkerti őr.

VIGYAZATI!

FONTOS!

LEGTÖBB EMBER RÉGI BAJAI

Fontos felvilágosító munka:

Az idült székrekedés orvoslása

Ezt a rendkívül szükséges könyvet írta:
dr. Izsák Ede, az emésztőszervek bántalmainak szakorvosa.

tartalomjegyzékből: A veleszületett székrekedés — Szerzett székrekedés — A székrekedés káros hatása a gyomorra — A székrekedés káros hatása a májra és epeutakra — A székrekedés és szívbajok — Székrekedés és érlelmeszesedés — Székrekedés és idegrendszer — Székrekedés és hórbajok — Hashajtó gyógyszerek — Idegrendszerre ható szerek — Beöntések — Masszázs — Székrekedés egyes fajainak gyógyítása — Diétás kezelés — Csecsemők székrekedése — Öreg emberek székrekedése — Elektromos kezelés — Nikotin, stb., stb.

E mindenki számára nélkülözhetetlen könyv ára csak 100 lei és portó.

Kapható: Könyvosztályunkban.

Nyisztor Zoltán

// **Felhőkarcolóok**
Oserdők
Hazátlanok

(Délamerikai útiképek).

Ára 83 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
KÖLÖVETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes száma ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felolvaszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13. — Telefon 802.
 Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza. Csak válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

Anna-nap

Ma este zajlanak le a hagyományos Annabálok és ezzel az estével a nyári szezon első fele is lezárul. Az Anna-nap azonban mást is jelent, mint a fürdőigény közeledő végét. Valamikor régen az volt szokás, hogy az Annabálokon vitték először nyilvános táncmulatságra a 16 éves leányokat s az annabáli lámpások fénye sok ébredő szerelem és sok későbbi boldogság első sugárzása volt.

Az Anna-napi ünnepségek, vigasságok eredete messzi történelmi távolságokba nyúlik vissza. Az Anna név héber eredetű és a Hanna névből származik, amely jószágot, kegyességet jelent. Annának hívták Szűz Mária édesanyját, Joachim feleségét is és az ő tiszteletére a régi időkben egésznapos ünnepségeket rendeztek. Ezekből a régi ünnepekből maradt meg az Anna-bál, amit minden magyar nyelvterületen hagyományosan megtartanak ma is.

Az Anna-napi hangulatos romantika jellemezte ezeket a nyári mulatságokat. Különösen a vidéken, amikre napokon, heteken át készült az ifjúság és még az unokáinknak is meséltek a finomhangulatu Anna-bálról. (—la).

Zürichi zárlat. Párizs 20.26, London 15.21. Newyork 306 háromnegyed, Brüsszel 51.95, Milánó 25.10, Madrid 41.97 fél, Amszterdam 206.50, Berlin 123.05, Bécs — schilling 58.60, Szófia —, Prága 11.72, Varsó 57.90, Belgrád 700, Budapest —, Bucuresti —.

Hlinka prelátnak pártja újból megkezdte ellenzéki tevékenységét. Prágából jelentik: A közelmúltban híre járt annak, hogy Hlinka pártja belép a kormányba s maga Hlinka miniszteri tisztségbe fog kapni. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, amennyiben a kormány nem volt hajlandó mindenben teljesíteni Hlinka követeléseit. A párt közelebbről nagyszabású taktikát fogja az új irányelveket leszegezni.

Gyásmise Dollfuss kancellárért Timișoarában. Saját tud. Dollfuss kancellár meggyilkolásának első évfordulóján a belvárosi plébániatemplomban gyásmise volt, amelyet Ferich Mátyás apátplébános mondott, aki mise végzetével megható imát mondott. Megjelent Gábrriel József dr. osztrák konzul családjával és a konzulátus személyzetével, valamint az osztrák kolónia számos tagjával.

Adósságai miatt a vonat elé dobta magát. Timișoara. Saját tud. Bíró Ilés, a Dobay-féle harisnyagyár sofőre, a gyárkültvárosi állomás közelében a radnai motoros elé dobta magát. Azonnal meghalt, a kerekok szétváltak. Levelet találtak nála, amelyet feleségéhez intézett s amelyben adósságaira hivatkozik: azok kergettek a halálba.

95, 100, 103, 105, 120 lejt fizetek arany gramjéért, ezüstöt, briliánt is óriási árért veszek.
HERBST óra-, ékszeráruház
 Oradea, Reg. Ferdinand 3.

A veszett tehén teje miatt 23 embert szállítottak a Pasteur-intézetbe. A Salontához közeli Chisineu-Cris aradmegyei községben a napokban elhullott egy tehén és az állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy a jóság veszett volt. A hatóságok erre széleskörű nyomozást indítottak, annak megállapítására, hogy kik ittak a veszett tehén tejéből. Eddig 23 embert (akik közül 17 chisineui és 6 környékbéli), szállítottak Clujra a Pasteur-intézetbe, mert a fertőzött tejből ittak. A veszettségvesztésnek a tüneteket kiskorúak az áldozatai. A hatóságok tovább kutatják, hogy kik ittak a fertőzött tejből, de veszedelemben vannak már azok is, akik a tej fogyasztásával érintkeztek. Az izgalmat még fokozta az a körülmény, hogy újabb veszettséget állapított meg az állatorvosi vizsgálat egy elhullott tehénen.

Amirás Irén tanárnő temetése. Clujon csütörtökön délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra Amirás Irén tanárnőt, a Hölgykongregáció és Rózsafüzér Társulat tagját, aki törékeny testtel, de erős lélekkel, meg nem fogó buzgósággal és szeretettel dolgozott a katolikus ügyek érdekében. Temetésén az egyesületeken kívül nagy tömeg kísérte utolsó útjára. A szertartást Boga Alajos kanonok végezte fényes segédlettel.

Hét magyarországi rendőrtiszt érkezett Clujra. A péntek reggel kilenc órakor érkező gyorsvonattal hét magyarországi rendőrtisztviselő és két hírlapíró érkezett Romániába és egyenesen Clujra utaztak. A helyi hatóságok több magasrangú tisztviselője, köztük dr. Hodor Viktor közgazdasági vezérfelügyelő, Pulea Victor rendőrkezes, Chiffor rendőrigazgató, dr. Anca Cornel helyettes polgármester, Costescu Constantin rendőrigazgató, Chendi Gheorghe, a népesedési hivatal főnöke — fogadták a budapesti vendégeket. A magyarországi rendőrtisztviselők névsora a következő: dr. Reitzki Géza, dr. Simon István, dr. Laszner István, dr. Csutak Béla, dr. Bursi Sándor rendőrtisztviselők, dr. Gombosi László és dr. Sándor Jenő rendőrkapitányok, továbbá Marschalkó Teofil és Borbély Zoltán hírlapírók. A fogadtatás után az Astoria szállóba, majd a központi rendőrségre mennek a vendégek, ahol megtekintik a rendőrség farkaskutya-állományát. Meglátogatják a román katedrális, az Operát, az egyetemi könyvtárat, klinikát, a főtéri templomot, Mátyás király szülőházát, a botanikus kertet és más nevezetesebb épületeket. A magyarországi rendőrtisztviselők Erdély fővárosából hosszabb tanulmányi kirándulásokra indulnak.

Nagymennyiségű lopott ércanyagot adott el két munkanélküli lakatos. Timișoara. Saját tud. A lugoji rendőrség elfogta Stiviciu Mihály és Slovak Károly munkanélküli lakatosokat, akik mindenféle lopott ércanyagot bocsátottak olcsó áron áruba. A lopott holmi között volt alumínium- és ónanyag is és mindenféle alkatrészt. Már előzőleg Lugoj környékén adoztattak el, különösen alkatrészeket, malmoknak. A két lakatos a Resica-műveknél volt alkalmazásban, ott azonban valami vétségért, hirtelen elbocsátották őket.

Ópiumos ceruzák. A hágai rendőrség különös ópiumcsempészetet fedezett fel. Hosszabb idő óta feltűnt, hogy a legszigorubb ellenőrzés mellett is állandóan visznek be Hollandiába ópiumot és más bódítószert anélkül, hogy a csempészeket meg lehetne fogni. A holland rendőrségnek nagy gyakorlata van a külföldről érkező áruk ellenőrzésében, de senki sem gondolt arra, hogy ceruzákban is lehet ópiumot csempészni. Egy fiatal próbadektívnek jutott az eszébe, hogy meg kellene vizsgálni egyes tengerentúli ceruzaszállítmányokat. A vizsgálat aztán megállapította, hogy a ceruzák belsejét grafit helyett ópiummal töltötték meg a ravasz csempészek.

Tanári és orvosi kinevezések és áthelyezések

Cluj. Saját tud. A római katolikus egyház itt székelő főtanfelügyelősége eddig a következő tanári kinevezéseket eszközölte:

Angi Dénes, aki előzőleg Mercurea-Ciucon mint tanár teljesítette lelkiismeretesen a kötelességét, Târgu-Muresre igazgatónak nevezték ki. Mercurea-Ciuconról dr. Végh Sándor román-francia szakos tanárt a târgu-muresi tanítóképzőhöz. Ugyancsak Târgu-Muresre helyezték át **Patakyl József** történelem-román szakos cluj-i tanárt. A târgu-muresi tanítóképzőhöz rajztanárnak nevezték ki **Ince Istvánt.** Clujra helyezték **László Imre** földrajz-számítan szakos tanárt. Odorheuba a főgimnáziumhoz tornatanárnak nevezték ki **Kovács Bélát,** aki főiskolai tanulmányait ebben az évben kintüntetéssel végezte el.

Az alba-iuliai főgimnáziumhoz francia-román tanszékre nevezték ki **Murányi Endrét** és **Ujsághy Gábor** testnevelési tanári. A târgu-sácucesi gimnáziumhoz kinevezték **Csapó Sándor** természetrajz és fizika szakos tanárt. A târgu-muresi tanítóképzőtől román és történelem tanszékre áthelyezték **Szöcs Lajost** a mercurea-ciuconul főgimnáziumba; szintén ide helyezték **Ádám János** tanárt, a földrajz-történelem tanszékre és **Balogh Antalt** kémia-fizika-számítan tanárnak.

Iskolaorvosnak és egészségügy tanárnak nevezték ki Alba-Iuliára dr. Nagy András mercurea-ciuconul orvosot. Ugyancsak iskolaorvosnak és egészségügytanárnak nevezték ki dr. Orbán Miklóst Odorheura.

Feljegyzések

A nemzetiségi kérdésnek kitűnő szakértője br. Uexküll Ferdinand írja a Nation und Staat legújabb füzetében, melyet a szovjetek nemzetiségi politikájának szenteltek:

„A bolsevizmus lényege éppen az, hogy a racionalizmust az abszurdumig viszi, a végletekig ellene van mindennek, mi történelmi a mindent teljes tudatossággal cselekszik. Emberek és népek a bolsevizmus szemében a nyersanyag szerepét játsszák, melynek tetszés szerinti anyagot lehet adni: agyag az alkotónak, vagy még inkább, vas a mérnöknek kezében. Gondolkodása teljesen és tökéletesen gépies. Az emberi dolgokban nem az életet látja, hanem csak az élet mechanikáját. Számára teljességgel idegen az élni, a megszületni, a létrejönni tisztelete, annál nagyobb tiszteletet ébreszt benne a csinált. Innen ered megfontolatlansága, mellyel rombol; innen ellenszenv, hogy már meglévőkhöz kapcsolódik, eleven fejlődést ápoljon és továbbfejlesszen, de inenn van kísérteties vakmerősége is, mellyel az embert, az állatot, a nemzetet minden aggály nélkül kísérletek tárgyává teszi. Nem véletlen, hogy a szovjetunióban a mérnök, a technikus nagy becsben áll, a gazdának, az orvosnak, a biológusnak viszont nem nagy a tekintélye. Mindezek olyan jellemvonások, melyeket aligha lehet különlegesen oroszoknak, vagy bármiképpen nemzeti eredetűeknek tekinteni. Sokkal helyesebb uton járunk, ha a bolsevizmusban anyagias áramlatoknak a végső, abszurdumig vitt következményeit látjuk. Ezek az anyagias, materialista áramlatok pedig semmiesetre sincsenek bizonyos népekre vagy népcsoportokra korlátozva.”

Amint látjuk, Uexküll, ki személyesen is megélte a bolsevista forradalmat, szembeáll az azoknak véleményével, kik a bolsevizmusban orosz nemzeti terméket látnak és az orosz fejlődés egyetemesen emberi tünetekre mutat rá.

A kép így még sokkal világosabb és tanulságosabb. (Skin.)

Halálozás. Reghinben Walter Simonné szül. Urban Paulina, a reghini római katolikus egyház főgondnokának felesége 24-én elhunyt. Az elhunyt 62 éves volt és 40 évig élt példás és boldog házasságban férjével s ezen idő alatt példaképe volt a város társadalmának. Élete az önzetlen, jócselekedetekben telt el és élni állott minden katolikus ügynek. A temetési szertartást Jaross Béla apát-főesperes végezte, nagy papi segédlettel. Nagy részvét mellett temették el.

A Dollfuss miatti gyász Ausztriában és Németországban. Bécsből jelentik: Dollfuss kancellár tragikus halálának egyéves évfordulóján, csütörtökön délután 3 óra 20 perckor Ausztria kétperces néma gyászal tüntetett a halott kancellár emlékezteté mellett. A vonatok és járművek megállottak, a harangok egy óra hosszáig zúgtak. — Münchenből jelentik: Beck müncheni osztrák konzulhoz a bajor miniszterelnök levelet intézett, amelyben arra kérte, hogy tekintettel a Németország és Ausztria között fennálló feszült politikai hangulatra, álljon el a gyászünnepektől, amit Dollfuss kancellár emlékeztetére akarnak rendezni. Beck osztrák konzul eleget tett a felkérésnek, s egyszerű, csendes gyászmisében áldoztak a kancellár emlékeztetének.

Eltűnt egy fodrászmester Braşovban. Leban János 38 éves fodrászmester eltűnt. Felesége, lapunk utján, arra kéri mindazokat, akik tudnak valamit férjéről, közöljék vele. Címe: Leban Jánosné, Braşov, Gheorghe Lazar-utca 6.

Bármilyen könyvrendelést csakis az összeg előzetes beküldése vagy annak utánvételezése mellett teljesíthet könyvosztályunk.

Huszonnyelv éves, de még sohasem rágott. El Amsterdamban egy van Hout nevű fiatal ember, aki arról nevezetes, hogy már 28 éves, de rágóizmait még sohasem használta. Csecsemőkorában nagyon beteg volt és édesanyja az orvosok tanácsára, akkor is folyadékkal táplálta, amikor fogai már kinőttek. Később megpróbált áttérni vele a rendes étkezésre, a fiú azonban nem volt hajlandó rágni. Ezek óta áll orvosi megfigyelés alatt van Hout s megállapították róla, hogy bélrendszere eltér a normáltól. Kísérletképpen egy ízben tíz napig kizárólag tiszta vizen élt a fiatal ember és testsúlya sommit sem csökkent. Az orvosok kimutatták, hogy szervezete képes a víz élő szerves anyagait, az úgynevezett planktonokat táplálkozásra felhasználni, úgyhogy megfelelő mennyiségű víz ivása esetén teste táplálóanyag hiányban nem szenved. Az ilyen igazi vizkurához rágni nem, de nyelni alaposan kell tudni.

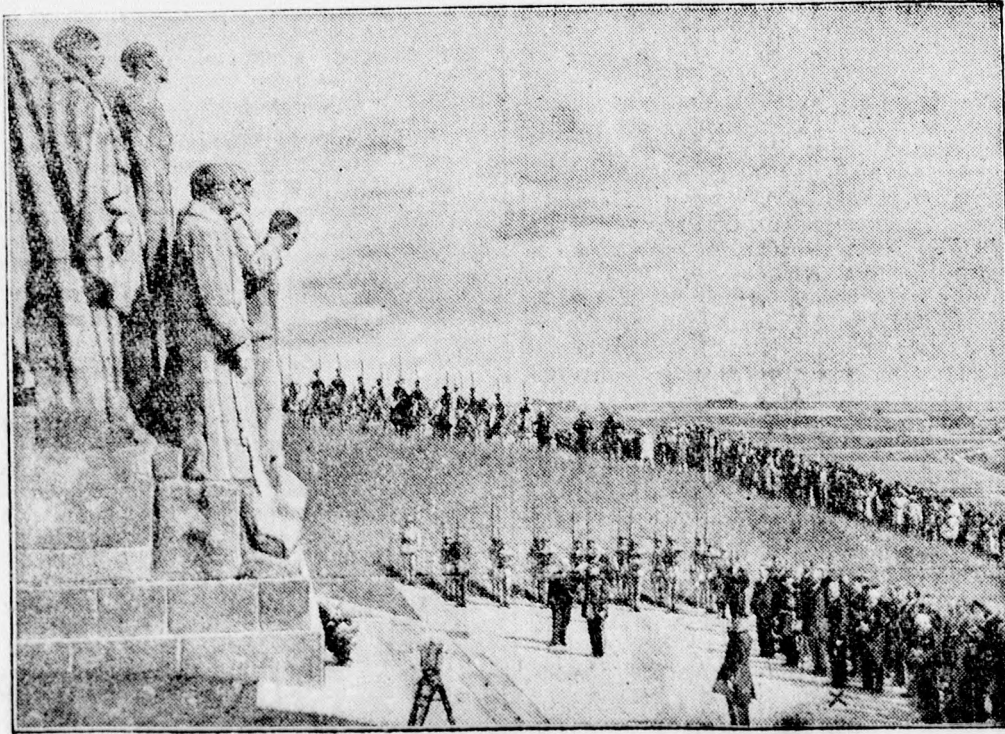
* **Makaes székrekedés,** vastagbélkatarrus, puffadás, vértörődés, anyagcsere-zavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfajás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűviz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül hecses háziszser.

Elfogták a timisoarai borbélyok fosztogatóit. Timisoara. Saját tud. A Mehala-külvárosban két „ellenőr” tűnt fel, akik sorra járták a borbélyüzleteket és záróra be nem tartása miatt magas bírságokat vetettek ki s erről jegyzőkönyvet is irtak. Végül azonban borralvaló ellenében szívesen szétépték a jegyzőkönyvet. Eppen az a „borralvaló” volt a vesztük. Török József borbélyt például ötezer leire büntették meg, de hűz lejjel megelégedtek. Török erre gyanút fogott s jelentést tett a rendőrségen. Másnap a rendőrség meg is találta az „ellenőröket” Joanovits Ilie borbélynál. Amikor a rendőrség embereit látták, azonnal kerekét oldották. Üldözőbe vették őket s egyiküket sikerült elfogni Lutz József volt kereskedő személyében. Aktatáskájában a Franco-Romano biztosítótársaság különböző blankettáit találták — mivelhogy nemrégiben még ennek ügynöke volt — s legnagyobb meglepetésre számos kereskedő eredeti adókövetési jegyzőkönyvét is magánál hordozta. Az utóbbiakat — miként előadja — Belverescu György kereskedelmi iskolai kapus fiától kapta, akinek viszont az egyik adóellenőr adta, hogy csekély díjazás ellenében valami munkát végezzen helyette. A rendőrség emiatt jelentést adott a pénzügyigazgatóságnak. A másik „ellenőrt” Petrovici munkanélküli tisztviselőt rövidesen szintén elfogták.

Megdöglött a tehén, mert keserűs helyett salétromsót adott a kereskedő. Zălau. Saját tud. Orosz Istvánné simleul-silvaniei lakosnak megbetegedett a tehene s egyik ismerősének tanácsára elment egy üzletbe, hogy keserűsöt vásároljon a beteg jószágának. **Krell Sándor** kereskedő a kért félkiló keserűs helyett vigyázatlanságból salétromsót adott az asszonynak, aki azt megétette tehenével. A salétromsó nagy adagban mérge s így az állat szerda reggelre megdöglött. Állatorvos boncolta fel a hullát s a vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy a tehén a tévesen beadott salétromsótól döglött meg. Az asszony most kártérítési pert indít a vigyázatlan kereskedő ellen.

Öngyilkos községi pénztáros. Timisoara. Saját tud. Jimbolean Hepp Miklós községi pénztáros, különben igen tekintélyes és jómódu gazdaember felakasztotta magát. Állítólag azért, mert a községi pénztár rovancsolásánál ötvennyolcezer leies hiányt fedeztek fel. A községben nem tudják elhinni, hogy Heppnek valamelyes köze lenne a hiányhoz. A rovancsolás folyamatban van.

Nagy sikasztás a braşovi városházán. Saját tud. Grestels Guillon városházi tisztviselőt felfüggesztették állásából. Azzal vádolják, hogy olyan munkásokat szerepeltetett a bérlistákon, akik sohasem dolgoztak a városnak és a hamisított bérlistákon mutatkozó különbözetet természetesen saját céljaira fordította.

A soissonsai csatákban elesett katonák emléksobrának felszentelése.

Többször, keresztel jelölve Lebrun köztársasági elnök áll, aki a szobor leleplezésekor az ünnepi beszédet mondotta.

A megvadult lovak elűtöttek egy sétáló lányt. Braşov. Saját tud. Az ALFA-vállalat egyik kocsijába fogott lovak egy építkezés alatt álló házról lezuhanó téglától megvadultak és felrohantak a járdára. A megvadult lovak a járókelők közül elűtöttek Beck Róza oradeai leányt, aki Braşovban nyaral. A szerencsétlen leányt súlyos belső sérülésekkel a Mázescu-kórházban ápolják.

Nem lett öngyilkos a lánchídi aktatáska gazdája. Budapestről jelentik: Jelentették, hogy a Lánchídon kedden éjjel aktatáskát találtak, amelyben Giró Szász Mihály 33 éves braşovi illetőségű székely szobrász bejelentett öngyilkosságát. Feltűnő volt, hogy sem a rendőr, sem a járókelők nem láttak, nem hallottak senkit a Dunába ugrani, de azért a szokásos keresést a rendőrség elvégezte, sőt a szobrász menyasszonyát is felkutatva s kihallgatta. Pillinyi Veronikát, aki együtt sétált késő éjjelig a völgyégyével a Dunaparton. Tegnap aztán jelentkezett a szobrász a rendőrségen. Előadta, hogy nagy nyomora miatt tényleg öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott és el is határozta, hogy véget fog vetni életének. Mielőtt végzetes tettet végrehajlotta volna, találkozott menyasszonyával, aki lebeszélte szándékáról.

Kirándulók figyelmébe!

Megérkezett az első küldeményű I-ma téli szalámi. 10 deka 11 lei. Liptói turó egy negyed kg. 11 lei. Ementháli sajt egynegyed kg. 15 lei, trapista sajt egynegyed kg. 11 lei. 6 db ementháli sajt 12 lei. Kirándulóknak hal és húskonzervek olcsó árban

Aszódinál (Sas-passage.)

Braşovban személyesen kell jelentkezni a nyugdíjért. A braşovi pénzügyigazgatóság közli, hogy nyugdíjat idegen személynek semmiesetre sem fizetnek ki, hanem minden esetben magának a nyugdíjasnak kell a nyugdíjért jelentkezni, mégpedig személyazonosságát igazolvánnyal felszerelve, amit kérésre fel kell mutatnia. A nyugdíjasok memorandumot küldöttek a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben azonnali intézkedést kértek az elviselhetetlen braşovi drágaság ellen, amelyet szerintük az általános gazdasági helyzetet kivül a város vezetőségének magatartása idéz elő.

Két szilágysági község szénbányáiban megindult a kitermelés. Zălau. Saját tud. A Jibou melletti Bred és Jac községek gazdag szénbányáinak kitermelésére, a víz alá került farkasmezei bánya tulajdonosai által részvénytársaság alakult s a munkálatokat az elmúlt héten már meg is kezdték. A környék munkanélkülei így keresethez jutottak, mert a vállalat 350 munkást alkalmazott bányáiban. A kitermelés nagy erővel indult meg, mert az állam havi 250 vagon szén átvételére kötelezte magát.

SPORT

A magyar vízipóló-csapat győzelme Brüsszelben

(Brüsszel, jul. 25.) A Klebelsberg-kupáért folyó harmadik vízipólótorna megkezdődött a belga király jelenlétében. Magyarország már első alkalommal győzelmet aratott és a vendéglátó belgákat 9:5 (4:3) arányban megverte. Green angol bíró vezette a mérkőzést. Szembeszökően nyomta a magyarokat, viszont elnézte a belgák sorozatos szabálytalanságait. A mérkőzés hétezer résztvevője állandóan durvaságra buzdította a hazai csapatot. Végül a bíró megzavart és több magyar játékost kiszóllított a vízből. Azonkívül a magyar csapaton erősen érezhető volt a kellő pihenés és kellő elszármolás hiánya.

Brandt 4 gólt vágott hálóba, Németh 3, Homonnay és Borsi egy-egy gólt szereztek.

A torna nagy meglepetése Németország veresége. Első napon mingyárt 5:3 arányban kapott Svédországtól. A németek vereségének főoka az elbizakodottság.

Franciaország csapata viszont 5:0 (4:0) arányban könnyen győzött Jugoszlávia csapata fölött.

Győzött a Crisana első turamérkőzésén. A Crisana csütörtökön Alba-Julian játszott első turamérkőzését, ahol a város válogatott csapatát 2:1 (2:0) arányban megverte. Az első félidő góljait Barátky és Boksa lőtték. Két tizenegyest ítelt a részrehajló bíró de csak az egyik jutott a Crisana hálójába. Szombaton este Brasovban villanyfényben játszik a Crisana.

Osztrák csapatok Bucarestiben. Bucarestből jelentik: A labdarúgószövetség engedélyt adott az Unirea Tricolornak arra, hogy augusztus 12 és 18 között fogadhassa a bécsi Austriát. Az osztrák csapat szerepésével kapcsolatban felmerült az a terv, hogy az Austriát még egy mérkőzésre lekötik az országos válogatott csapatnak, hogy annak a svédok elleni mérkőzése előtt egy erős edzőmérkőzése legyen. Augusztus 10. és 1-én különben a Vienna is Bucarestiben fog játszani.

Magyarok sikere Abbáziában. Abbáziában szépen szerepeltek a magyar tenniszzők. A férfi egyes döntőjébe Szigeti és Pető jutott. Szigeti a jugoszláv Kukuljevicsot győzte le 7:5, 6:3 arányban. Pető az olasz Del Bonot verte 6:3, 6:3-ra.

Turista-találkozó a Dragan-völgyében. A BTC kezdeményezésére augusztus 4-én nagyszabású turista találkozó lesz a Dragan-völgyében. Résztvesznek a szép turista-ünnepen úgy az oradeai, mint a clujai turistaegyesületek.

Uj tornatanfolyam a premontrei főgimnáziumban. Szeptember 1-vel új tornatanfolyam kezdődik a premontrei főgimnázium tornacsarnokában. Jelentkezni lehet minden kedden és pénteken este 8 órakor ugyancsak. Tandij havi 30 lei.

Szekeşvári üzenetek

E. N. Cluj. A gyorsaságban a repülőgépek val felül jutottak ugyan az óránkénti 300 kilométeren, de azért a versenyen alighanem a füstifecske tartja a rekordot a 324. méterrel, mert egész biztos, hogy nem esik le. Kikészített pályaikon, pár másodpercig, az autók is befutottak már 300 kilométert, de ezt nem lehet hasonló sebességgel venni, mert országúton, még a legkisebben sem lehet többet tenni 210 kilométeren. Már ez is istenkísértés és csak a kilométerperórán látható pár percen át, aztán le kell szállítani a sebességet. A sebességfokozatot óránkénti gyorsasággal így állították fel: uszó 3 km., targonc 8 km., nyolcas evezős 17, vitorlás csónak 28, gyorsfutó 32, kerékpáros 41, korcsolyázó 45, a nyul 64, vadászkutya 90, angol versenytű 91, sas 112, postagalamb 117, vitorlás szánkó 140, fregatt madár 160, fecske 245, orkan 252, vadászó fecske 324 kilométer óránként. Az amerikai madárdonyok és motorcsónak sebessége szintén magyarde hol vannak a füstifecskektől.

A kormányfőtanácsos pékmester különös hagyatéka

Budapest. Saját tud. A komikus eset hősei két unokafivér, akik amellől, hogy kerültek egymás szorosabb barátságát, azon versengtek éveken keresztül, hogyan jussanak a gazdag nagybácsi kegyeibe. Az egyik unokaöccs szorgalmas, tehetséges s máris jönevű fiatal ügyvéd vidéken, a másik pedig dologkerülő, kártyás, lump fiú, aki többek között volt már kávémérő és táncanár is, naponként „megvágta” a nagybácsit kisebb-nagyobb pénzdományokkal s többször kifizette vele szorongató adósságait. Ha nem adott pénzt a nagybácsi, akkor ő agresszíven, követelősen lépett fel és nem egyszer meg is sértette az öreg urat.

Akik ezt tudták, — a távolabbi rokonok, — bizonyosra vették, hogy a nagybácsi, aki annak ellenére, hogy kormánytanácsos volt, maga is dolgozott üzemből és kuporgatta a garasokat, vagyonát minden bizonnyal ügyvéd unokaöccsére fogja hagyni, aki már is kitűnő pénzforgatónak bizonyult. Annál nagyobb volt a meglepetés, amikor a végrendelet felbontása után kiderült, hogy a nagybácsi kizárta az örökségből ügyvéd unokaöccsét s minden vagyonát a másikra hagyta.

Igen ám, de hogyan? Hogy tökéletes képet nyerjünk a szokatlan tartalmú végrendeletéről, amely olyan jogász pontossággal van megszerkesztve, hogy semmilyen oldalról meg nem támadható, nézzünk csak kicsit szíjjel az örökösök, a „nevelő örökös” és az örökségből kizárt ügyvéd portáján.

Az örökösök egyszerű joviális pékmester volt, akit mindenki szeretett a környéken, az asszonyok pedig egyenesen azért versengtek, hogy a kormánytanácsos úr sajátkezüleg tegye be kenyérüket a kemencébe. Hízelkedő hangon vették ilyenkor körül:

— Aztán, kormánytanácsos úr, szép piros ropogósra süsse...

Nem is volt hiba sohasem a kenyérsütés körül. Mindenki meg volt az öregúrral elégedve, csak a táncanár unokaöccs nem, aki mindenhol elterjesztette a valótlan hírt nagybácsijáról: „Vén zsugori.” Ez az unokaöccs a pékmester testvérbátyjának árvája volt. Magának a pékmesternek viszont nem voltak gyermekei s a vagyonyújítás mellett egyetlen gondja volt: kire hagyja ötszáz ezer pengő értékű vagyonát?

Jelentkezvő szép számmal akadt...

A másik unokaöccs, az ügyvéd, ugyancsak árva fiú volt, a pékmester felesége bátyjának fia. Minden vizsgáját kitüntetéssel végezte s a gazdag nagybácsi ismerősei és összeköttetései révén igen szép klientúrához jutott, ugyanabban a pestkörnyéki városban. A feleség hiába járt kedvébe, hogy az ő unokaöccsét nevezze meg általános örökösnek. Az öreg pékmester ilyenkor hamiskásan, de sokatjelentően mosolygott s mindig azzal válaszolt:

— Az ki van zárva. Állása van. Dolgozzon a gyerek. Mert ha ilyen nagy vagyonhoz jut, bizonyára elkótyavetyéli.

Örökös favágást és ellenőrzést testált két unokaöccsére

Most következik a dolog szomorú része. A kormánytanácsos pékmester egy hónappal ezelőtt váratlanul elhunyt. Megtalálták a végrendeletét, amelyre ez volt írva: „Halálom után egy hónappal felbontandó.”

A végrendeletet néhány nap előtt bontották fel közjegyző jelenlétében s ugyancsak nagy volt a csalódás. A végrendelet felbontására a táncanár unokaöccs el sem ment, mert bizonyosra vette, hogy egy fillért sem örököl. Alig akart hinni a füleinek, amikor futár ment érte s közölte vele, hogy ő az egyedüli örökös.

A végrendelet egyik része, szóról-szóra a következőképpen hangzik:

„Általános örökösömül X. Y. korhely unokaöccsemet nevezem meg, aki annyi szomorúságot és bosszúságot okozott már nekem az életben. Vagyonom el nem adható és senkire át nem ruházható. Feleségem halála napjáig megilleti őt az özvegyi jog után járó rész. Csupán az a kikötésem, hogy halálom után minden található vagyonomat tegyék készpénzzé s azon hasáb bükkfa vásárolandó. Unokaöccsém, aki a vagyont örökli, naponta csak annyi fát kaphat azonban kézhez az örökségből, amennyit sajátkezüleg fel tud naponta vágni. Ennek céljára kötelezővé teszem számára, hogy üzletet nyisson s ott árulja az önkezüleg felvágott fát. A végrendelet végrehajtásával N. N. ügyvéd unokaöccsémét bízom meg egyszersmint azzal is, hogy ellenőrizze örökös unokaöccsémét, végrehajta-e naponta a munkát. Vagyonom kamataiból ezért a munkáért ügyvéd unokaöccsémnek havonta 300 pengő fizetendő élete fogytáig...”

Eképpen szól a végrendeletnek az a része, amely komikus helyzetbe sodorta az unokaöccsöket.

A végrendelet záradéka még arról is rendelkezik, hogy amennyiben az örökös három hónapon belül nem veszi át az örökséget, illetőleg nem kezdi meg a munkát és az alól csak egyszer is kivonja magát — kivéve ha ágyban fekvő beteg —, az örökség, az özvegyi jog fen-

tartása mellett automatikusan az ügyvéd unokaöccsére száll át.

Az unokaöccsnek, aki a hatalmas vagyont örökölte, most nagyban fő a feje. Titokban bizonyára arra számított, hogy unokabátyja, az ügyvéd, nagyfokú elfoglaltsága mellett csak hiányosan fogja tudni ellenőrizni az ő munkáját. Ezt az eshetőséget azonban az ügyvéd sem hagyta figyelmen kívül. Máris felfogadott havi ötven pengőért egy ügyvédbojtárt, akinek az lesz a feladata, hogy ellenőrizze a „favágó” örökös napi munkáját.

Az már azután a jövő titka, hogy mennyiben tesz eleget az örökös a végrendelet követelményeinek. S ha eleget is tesz, az sem bizonyos még, hogy zavartalanul folytathatja munkáját, mert, amint hírlík, az oldalági örökösök máris meg akarják támadni a végrendeletet.

A hatalmas vagyont egyelőre még nem váltották át „fára.” Erre van még majdnem három hónapi idő. Amennyire a jelek mutatják, a megtámadási peren kívül bizonyára sor kerül a favágó örökös és az ügyvédbojtár közötti nézeteltérésre is, amelynek azután magánlaksértés, esetleg könnyű vagy súlyos testisértés címen lesz folytatása a bíróságon.

Meghosszabbítottuk az előfizetési határidőt!

Julius 20-án lezárult az a határidő, ameddig előfizetőink beküldhették előfizetési díjukat, hogy a már ismertetett sorsoláson részt vehessenek. Többek kérésére, akik arra hivatkoztak, hogy a hónap vége felé nehezebben tudták ezt a feltételt teljesíteni, kitöltük az előfizetési díjak befizetésének határidejét

augusztus 1-ig,
mint végső határidőig.

A kisorsolásra kerülő ajándék nyerevények:

1. Egy darab ingyenes vasúti menetjegy a jövővi berlini olimpiászra.
2. Ötnapos üdülés a szépséges Püspök-fürdőn, avagy a vadregényes Gyilkostónál.
3. 1000 lei értékű ajándékkönyv, fetszösszörinti választékban könyvosztályunknál.
4. Egy évi teljesen ingyenes lapküldés.
5. A „Képes Krónika” és a „Vigila” c. rendkívül értékes folyóiratok ingyenes megküldése egy teljes éven át.

Ezenkívül minden egyes előfizető, tekintet nélkül arra, hogy nyertes vagy sem, 40 százalékos árengedményt kap a következő közhasznú és rendkívül értékes könyvekből:

Dr Lukács: Hogyan éljen a gyomor és hélbajos ember?	100 lei h.	60
Dr Lukács: Hogyan éljen a vesébajos ember?	85	51
Dr Lukács: Az elhízás és a soványító gyógyeljárások	85	51
Dr Bodon: Hogyan éljen a szivbajos ember	85	51
Dr Müller: A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása	100	60
Charles Baudouin: Az önfegyelmzés művészete	100	60
Dr Káldor: Hogyan kerüljük el az öregedést?	100	60
Dr Földes: A fiatal anya (orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak)	85	51
Bucsányi: Természetes gyógymód és táplálkozás	130	78
Bucsányi: Nyerskoszt	100	60
Dr Soós: A diétás konyha technikája	217	130
Stekel: Üzenet az anyáknak I., II., III.	318	191
Dr Mezei Károly: Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni?	85	51
Bucsányi: Napfürdőzés és a napfény gyógyhatása	83	50
Dr Kellner: Mit kell a sportolónak a saját testéről tudnia?	95	57

lei és 5 lei portó.

A kedvezményes összeggek és az 5 lei portó előre küldendő.
Az előfizetési díj befizethető akár közvetlenül a kiadóhivatalhoz, akár bizományosainkhoz.

A NAP az élet és az egészség forrása!

Most jelent meg!

A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani? Akar Ön valóban egészséges lenni? Ha igen, úgy napfürdőzzön! Előbb azonban vásárolja meg Dr Bucsányi Gyula egészségügyi tanácsos e most megjelent nagyszerű művét!

A tartalomjegyzékből: A napfény csodálatos gyógyhatása. — A napfény és a betegségek. — A napfény hatása az emberi szervezetre. — Hogyan napfürdőzzünk. — Ovatosság a napfürdőzésnél. — Miért napfürdőzzék az egészséges ember? — Minek tulajdoníthatjuk a napfény gyógyhatását. — A strandolás — A lézfürdőzés. — Az emberi test egészségesebb, szebb és ellentállóbb lesz a napfürdőzés által.

Ara csak 83 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

VASÁRNAP, JULIUS 28.

București. 12.30 Énekkar. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Jazz. 19.15 Jazz. 20.20 Román zene gramofonon. 21.20 Zongoraszámok. 21.50 Rádiózenekar. 22.50 Rádiózenekar.

Budapest I. 10.15 Hírek. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó főtemplomból. A szentbeszédet Kriegs-Au Emil mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly. 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben: Máthé Elek dr előadása. 15 Hanglemek. 16 Gazdasági előadás. 16.45 Az 1. honvédegyezred zenekara. 17.30 Fáy Béla felolvasása. 18.30 Közvetítés az Aggteleki-cseppkőbarlangból. 19.30 A Ferencváros—Austria középeurópai kupa labdarugómeccsének második félidőjének közvetítése Bécsből. Beszélő Pluhár István. 20.25 Bertha István szalonzenekara. 21.40 Sport- és löversenyeredmények. 22 Kis színpad. 22.50 Hírek. sporteredmények. 23.10 Zilzer Ibolyka hegedül. 23.50 Len Baker jazz-zenekara. 24.30 Müller Béla és cigányzenekara.

Budapest II. 12 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 16 Budapesti Koncert Szalonzenekar. 18.05 Elek Artur előadása. 19 Táncklemek. 20.20 Balla Antal előadása. 21.10 Hanglemek. 22.05 Pillins Emil franciányelvű előadása.

HÉTFŐ, JULIUS 29.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Constantinescu-zenekar. 19.15 Constantinescu-zenekar. 20.20 Strauss Richard operáiból gramofonlemez. 21.15 Haydn: Kvar-tett, D-dúr. 21.45 Alger énekel. 22.05 Scramli-négyes. Bécsi melódiák. 22.50 Éttermi zene. 23.25 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Weidinger Ede szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30 Rostabázy Annie és Imre Vince dr énekel. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.40 Diákfőlöra. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Gaál István dr előadása. 18.30 Pertis Jenő és cigányzenekara. 19.25 Sidney Carton felolvasása. 20 Gmeiner Lujza zongorázik. 20.45 Rolla Margit és Török Sophie verseiből olvasnak fel. 21.20 Puccini: Bohémélet című operájának közvetítése hanglemekken, a milánói Scala színház előadásában. 23.30 Hírek. időjárásjelentés. 23.50 Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. 24.15 Havi szemle francia nyelven. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19 Rédey Tivadar felolvasása. 19.35 Hanglemek. 20.05 Láng Sándor előadása. 21.20 Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. 21.20 Hírek.

KEDD, JULIUS 30.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Rádiózenekar. 19.15 Rádiózenekar. 21.15 Szimfonikus lemezek. 23 Éttermi zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Marschalkó Mignon Liszt: H-moll szonátáját adja elő. 13.40 Hírek. 13—15.20 Rendőrzene. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Török Sándor meséje. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Kalmár Rezső—Balázs László szalonötöse. 18.50 Ortutay Gyula előadása. 19.20 Palotai Vilmos gondolkázik. 20 Nádav Pál dr csevegése. 20.35 Vidák József cigányzenekara. 21.10 A rádió tárgysorsjátékának ismertetése. 21.50 Sztrokay Kálmán előadása. 22.20 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23 Az Al Achram kairói lap budapesti társasutatózásának vezetője, Baracat szerkesztő beszámoló az utcaok budapesti élményeiről arab nyelven. Ezt a közvetítést a kairói rádióállomás is átveszi. 23.10 Hírek, időjárásjelentés. 23.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24 Hanglemek. 1.05 Hírek.

Budapest II. 19.15 Supka Ferenc előadása. 19.50 Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós hármása. 20.40 Mezőgazdasági főlöra. 21.15 Maróthi Magda énekel. 22 Benedek Marcell beszél Maupassantról. 22.25 Hírek.

SZERDA, JULIUS 31.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Cristea-zenekar. 18 Marcu-zenekar. 19.15 Marcu-zenekar. 20.20 Wagner-művek gramofonon. 21.15 Theodor Sibiceanu zongorahangversenye. 22.05 Rádiózenekar. 22.50 Rádiózenekar. 23.15 Hírek, német és francia nyelven. 23.35 Rádiózenekar.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó

az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Rác Zsiga és cigányzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30 Hanglemek. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákfőlöra. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Tóth Kálmán pápai kamarás előadása. 18.50 Mándits jazz. 19.10 Juller Ferenc előadása. 19.40 Kovács István zongorázik. 20.30 Bisztray Farkas Ferenc és Rába Leó párbeszéde. 21.10 Közvetítés a Budai Színkörből: Aki mer, az nyer. 22 Hírek. 23 Időjárásjelentés, ügétversenyeredmények. 24 Liszt-émlékhangverseny. Utána: Hírek.

Budapest II. 18.35 Főja Géza előadása. 19.15 Hanglemek. 20.15 Bartha Dénes dr előadása. 21.30 Veres Károly és cigányzenekara. 22.20 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 1.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.13 Gramofon. 18 Motzoi-zenekar. 20.20 Fuvolaszámok. 20.45 Zongoraszámok. 21.15 A sevillei br-bély. Rossini operája gramofonlemezeken.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Magyar szalonötös. 13.30 Hírek. 14.15 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.40 Falus Edit énekel. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Maros Pál előadása. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Székely Tibor elbeszélése. 18.30 Ország Tivadar hegedül. 19.10 Kosztolányi Dezső beszél Csokonai Vitéz Mihályról. 19.30 Bachmann József szalonzenekara. 20.15 Munkásfőlöra. 20.50 Operaelőadás a stúdióban. 22 A szegedi ünnepi hetek. Balogh István dr plébános előadása. 23 Hírek. időjárásjelentés, löversenyeredmények. 23.20 Lakatos Flóris és cigányzenekara. 24 Hanglemek. 1.05 Hírek.

Budapest II. Méhes Emil dr előadása. 20.10 Hanglemek. 21.05 Szent-Iványi Béla előadása. 21.30 Czicza József és cigányzenekara. 22.30 Hírek.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 2.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Gramofon. 18 Constantinescu zenekar. 19.15 Constantinescu zenekar. 20.20 Gramofon. 21.15 Cseh-szlovák zene. 22.05 Rádiózenekar. 22.50 Rádiózenekar. 23.25 Rádiózenekar. 23 Rádiózenekar. 24 Ejszakai hangverseny.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Hanglemek. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30 A 2. honvédegyezred zenekara. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákfőlöra. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Benczassy Judit elbeszélését olvassa fel. 18.35 A Ferenczi—Bondi szalon- és jazz-zenekar műsora. 19.10 Sportközlemények. 19.40 Komoróczy György előadása. 20.15 Durigó Ilona énekel. 20.55 Küllügyi negyedóra. 21.15 Vadnai László előadóestje. 22.10 Kiss Béla cigányzenekara. 22.45 Hírek, időjárásjelentés. 23.05 Kamarazene. 24.10 Moussali Assam egyiptomi újságíró franciányelvű előadása. 24.30 Pataki Vilmos jazz-zenekara. 1.05 Hírek.

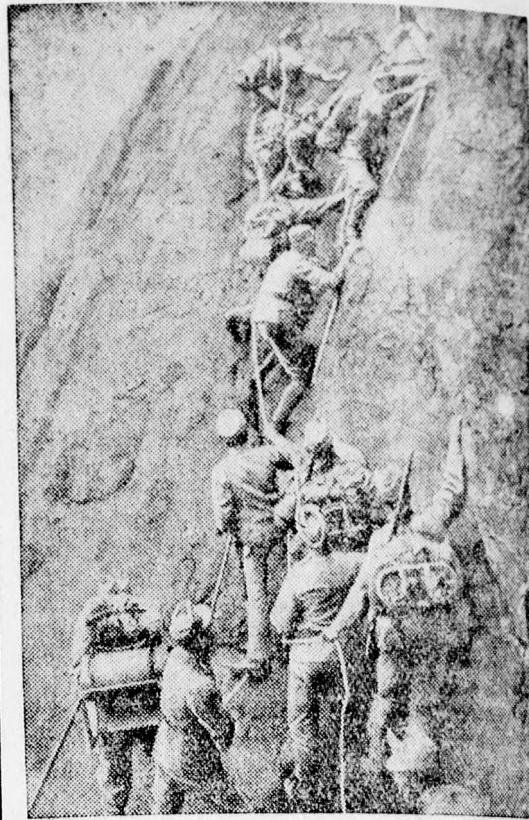
Budapest II. 18.40 Szücs László párbeszédes előadása. 19.15 Hanglemek. 20.10 Kovács Dezső elbeszélései. 20.50 Országos Postás Zenekar. 22.15 Hírek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 3.

București. 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Rádiózenekar. 18 Katonazene. 19.15 Katonazene. 20 Orzonhangverseny. 21.15 Jazz. 22.45 Jazz. 23.25 Jazz.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Hanglemek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30 Baum Sári zongorázik. Horváth László gondolkázik. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 A Magyar Cserkészszövetség előadása. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18 Halász Gyula előadása. 18.30 A Magyarországi Famunkások Szövetsége Dalárdája és a Magyarországi Vas- és Fémmunkások Központi Szövetsége Dalárdája. 19.10 Közvetítés a rádió jubileumi filmjének felvételeiről. 20 Károlyi Árpád és cigányzenekara. 20.45 Mit üzen a rádió. 21.15 A Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.05 Hírek, löversenyeredmények. 23.50 Időjárásjelentés. 23.55 Hanglemek. 24.25 Erőss István jazz-zenekara. 1.05 Hírek.

Budapest II. 18.05 Missziós üzenetek. 18.35 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 20 Mezőgazdasági főlöra. 20.35 Hanglemek. 21.20 Hírek.

Kirándulók a Dolomitokban.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 2 lel. Legklébb apróhirdetés ára 30 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény, cím a kiadóban 10 lel.

Lakás

Kerések

1 szobás, előszobás, esetleg 2 kis szobás lakást, lehetőleg magános házbán. Cimeket a kiadóba kérek.

2-3 szobás

modern lakást kerések november 1-re. Cím a kiadóban.

Csinosan

butorozott, tiszta utcai szoba kiadó. Str. Xenopol No. 13.

Kiadó

csinosan butorozott szoba, azonnalra is. Oradea, Str. Alexandri No. 21.

Kiadó

3 szobás, komfortos lakás, november 1-től. Oradea, Str. Praporgescu No. 6.

Két utcai szoba,

előszobával, konyha, mosóház, pince, stb. Oradea, Str. Mihail Sorbul 11.

Augusztus elsejére

Strada Nicolae Zsiga 28., egy udvari szoba, konyha kiadó. Érdeklődni lehet Székely posztóház, Oradea, Str. Avram Iancu.

Kiadó

központon főbejárattal, előszobával, szép butorozott szoba, fűdőszoza használatlalt. Oradea, Str. Delavrancea No. 18.

Különféle

PUHA OLMOT al adóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Asztalos tanuló fizetéssel felvétetik. Str. Hasdeu 11.

Cukorkakészítő.

dragee és laborator mester állást keres. Oradea, Samueli Micu 5. Demkó.

Plébánián,

uradalomban vagy urháznál házvezetőnk társalkodónői állást vállalt középkorú ke resztény urinó, aki a háztartás minden árában jártas és szép kézimunkál. Esetleg gyermek mellé is. Megkeresések „Mérnök özvegye” jellegre a kiadóba.

Adás-vétel

Kisebb szőlő

házzal, gyümölcsösökkel és terméssel együtt eladó. Oradea, Strada Bratianu 27.

Tanyára

augusztusra sürgős keresek negyedik gimnázista fiam mellé német tudású, grammatikában is perfect, s goru férfit vagy nő. Cím: özv. Toporozan Oradea Str. Tribunaleului No. 6.

Oklatás

Zenker Margit szabászati és varrási szakiskolájában új tanfolyam kezdődik augusztus 1-én. Oradea, Parcul Carol II. Silva No. 2.